

Belgische Senaat

Gewone Zitting 2014-2015

6-6

Plenaire vergaderingen
Vrijdag 7 november 2014

Ochtendvergadering

Handelingen

Session ordinaire 2014-2015

Sénat de Belgique

Annales

Séances plénières

Vendredi 7 novembre 2014

Séance du matin

6-6

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Abréviations – Afkortingen

CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
cdH	centre démocrate Humaniste
Ecolo	Écologistes confédérés pour l'organisation de luttes originales
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	Parti Socialiste
sp.a	socialistische partij anders
VB	Vlaams Belang

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Inhoudsopgave

Onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging van een senator aangewezen door het Vlaams Parlement	5
Verwelcoming van een buitenlandse delegatie	6
In memoriam de heer Jean-Luc Dehaene, minister van Staat.....	6
Eerbetoon aan de slachtoffers van de aanslagen aan het Canadese Parlement	9
Inoverwegingneming van voorstellen	9
Regeling van de werkzaamheden	10
Verzoek tot het opstellen van een informatieverslag betreffende de opvolging van de toepassing van het Actieplatform van de Vierde VN-Wereldvrouwenconferentie van Peking (Stuk 6-97)	15
Bespreking.....	15
Voordracht van kandidaten voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State.....	23
Voordracht van kandidaten voor het ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State	26
Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor een ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State.....	28
Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor een ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State.....	29
Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de derde kandidaat voor het ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State.....	30
Voordracht van kandidaten voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State.....	30
Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State	30
Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State	31
Voordracht van kandidaten voor het ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State	31
Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor een ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State.....	33
Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor een ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State.....	34
Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de derde kandidaat voor een ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State.....	34

Sommaire

Vérification des pouvoirs et prestation de serment d'une sénatrice désignée par le Parlement flamand	5
Bienvenue à une délégation étrangère.....	6
Éloge funèbre de M. Jean-Luc Dehaene, ministre d'État.....	6
Hommage aux victimes des attentats dans l'enceinte du parlement canadien	9
Prise en considération de propositions.....	9
Ordre des travaux.....	10
Demande d'établissement d'un rapport d'information concernant le suivi de la mise en œuvre de la Plate-forme d'action de la quatrième conférence mondiale des Nations unies sur les femmes (Pékin) (Doc. 6-97).....	15
Discussion.....	15
Présentation de candidats à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État	23
Présentation de candidats à une fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État	26
Résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à une fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État	28
Résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à une fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État	29
Résultat du scrutin pour la présentation du troisième candidat à une fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État	30
Présentation de candidats à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État	30
Résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État.....	30
Résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État.....	31
Présentation de candidats à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État.....	31
Résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État.....	33
Résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État.....	34
Résultat du scrutin pour la présentation du troisième candidat à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État.....	34

Stemmingen.....	35	Votes	35
Stemming over het verzoek tot het opstellen van een informatieverslag.....	35	Vote sur la demande d'établissement d'un rapport d'information	35
Regeling van de werkzaamheden	35	Ordre des travaux.....	35
Berichten van verhindering	36	Excusés	36
Bijlage		Annexe	
Naamstemmingen.....	37	Votes nominatifs	37
Indiening van voorstellen	37	Dépôt de propositions	37
In overweging genomen voorstellen	38	Propositions prises en considération	38
Samenstelling van commissies	39	Composition de commissions	39
Grondwettelijk Hof – Arresten.....	39	Cour constitutionnelle – Arrêts	39
Grondwettelijk Hof – Prejudiciële vragen.....	41	Cour constitutionnelle – Questions préjudicielles.....	41
Grondwettelijk Hof – Beroepen	42	Cour constitutionnelle – Recours	42
Hof van Cassatie.....	43	Cour de cassation	43
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven + Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling	43	Conseil central de l'économie + Conseil fédéral du développement durable	43

Voorzitster: mevrouw Christine Defraigne

(De vergadering wordt geopend om 10.23 uur.)

Onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging van een senator aangewezen door het Vlaams Parlement

De voorzitter. – Wij gaan over tot het onderzoek van de geloofsbrieven van mevrouw Miranda Van Eetvelde, die door het Vlaams Parlement als senator werd aangewezen, overeenkomstig artikel 213 van het Kieswetboek.

Het Bureau is op 3 november jongstleden bijeengekomen voor het onderzoek van de geloofsbrieven van mevrouw Van Eetvelde.

Ik verzoek de heer Vanackere, rapporteur, kennis te geven van het verslag van het Bureau.

De heer Steven Vanackere (CD&V), rapporteur. – Het Bureau heeft vastgesteld dat mevrouw Elke Sleurs op 11 oktober 2014 de eed als staatssecretaris in de federale regering heeft afgelegd en derhalve vanaf die dag ontslagnemend is als lid van de Senaat.

Mevrouw Sleurs werd als deelstaatsenator aangewezen voor de politieke formatie B – N-VA – van het Vlaams Parlement.

Het Bureau heeft kennisgenomen van de lijst die de voorzitter van het Vlaams Parlement op 22 oktober 2014, met toepassing van de artikelen 212 en 213 van het Kieswetboek aan de griffier van de Senaat heeft betekend en waarop mevrouw Miranda Van Eetvelde tot senator werd aangewezen.

Het Bureau heeft vastgesteld dat die lijst ondertekend is door de meerderheid van de leden van de betrokken politieke formaties.

Wat het eigenlijke onderzoek van de geloofsbrieven betreft, acht het Bureau deze procedure overbodig omdat het onderzoek reeds door de bevoegde assemblee is verricht.

Bijgevolg heeft het Bureau de eer u voor te stellen mevrouw Miranda Van Eetvelde als lid van de Senaat toe te laten.

De voorzitter. – Ik dank de rapporteur voor dit verslag.

Daar niemand het woord vraagt, stemmen wij bij zitten en opstaan over de besluiten van het verslag.

– **De besluiten van het verslag worden aangenomen.**

De voorzitter. – Ik roep mevrouw Van Eetvelde uit tot senator.

Ik verzoek haar de grondwettelijke eed af te leggen.

– **Mevrouw Miranda Van Eetvelde legt de grondwettelijke eed af.**

De voorzitter. – Ik geef mevrouw Miranda Van Eetvelde akte van haar eedaflegging en verklaar haar aangesteld in haar functie van senator.

Présidence de Mme Christine Defraigne

(La séance est ouverte à 10 h 23.)

Vérification des pouvoirs et prestation de serment d'une sénatrice désignée par le Parlement flamand

Mme la présidente. – L'ordre du jour appelle la vérification des pouvoirs de Mme Miranda Van Eetvelde, sénatrice désignée par le Parlement flamand, en application de l'article 213 du Code électoral.

Le Bureau s'est réuni le 3 novembre dernier pour la vérification des pouvoirs de Mme Van Eetvelde.

Je prie M. Vanackere, rapporteur, de donner lecture du rapport du Bureau.

M. Steven Vanackere (CD&V), rapporteur. – *Le Bureau a constaté que Mme Elke Sleurs a prêté serment comme secrétaire d'État au gouvernement fédéral le 11 octobre 2014 et qu'elle est dès lors à partir du même jour démissionnaire au Sénat.*

Mme Sleurs a été désignée comme sénatrice d'entité fédérée pour la formation politique B – N-VA – du Parlement flamand.

Le Bureau a pris connaissance de la liste notifiée par le président du Parlement flamand au greffier du Sénat le 22 octobre 2014, en application des articles 212 et 213 du Code électoral, sur laquelle Mme Miranda Van Eetvelde a été désignée comme sénatrice.

Le Bureau a constaté que cette liste est signée par la majorité des membres de la formation politique concerné.

En ce qui concerne la vérification des pouvoirs proprement dite, le Bureau estime cette procédure superflue dans la mesure où cette vérification a déjà été effectuée précédemment par l'Assemblée compétente.

Le Bureau vous propose dès lors l'admission de Mme Miranda Van Eetvelde comme membre du Sénat.

Mme la présidente. – Je remercie la rapporteuse pour ce rapport.

Personne ne demandant la parole, nous votons par assis et levé sur les conclusions du rapport.

– **Les conclusions du rapport sont adoptées.**

Mme la présidente. – Par conséquent, je proclame Mme Van Eetvelde sénatrice.

Je la prie de prêter le serment constitutionnel.

– **Mme Miranda Van Eetvelde prête le serment constitutionnel.**

Mme la présidente. – Je donne à Mme Miranda Van Eetvelde acte de sa prestation de serment et la déclare installée dans ses fonctions de sénatrice.

Verwelkoming van een buitenlandse delegatie

De voorzitter. – Ik begroet een delegatie van de Senaat van Cambodja. Na de plenaire vergadering zullen wij uitgebreid met elkaar van gedachten kunnen wisselen. (*Algemeen applaus*)

In memoriam de heer Jean-Luc Dehaene, minister van Staat

De voorzitter (*voor de staande vergadering*). – Met het overlijden van Jean-Luc Dehaene hebben wij afscheid genomen van een van de meest markante persoonlijkheden van het Belgische politieke leven van de afgelopen decennia. Deze minister van Staat heeft immers een indrukwekkende politieke carrière uitgebouwd. Hij was niet alleen verscheidene keren minister en vicepremier in verschillende regeringen uit de jaren 1980, maar ook eerste minister van 1992 tot 1999. Zijn politieke loopbaan sloot hij af in het Europees Parlement, waarin hij zitting had van 2004 tot 2014.

Jean-Luc Dehaene werd in Montpellier geboren op 7 augustus 1940 als zoon van een Brugse arts. Datzelfde jaar keerde hij echter met zijn ouders terug naar Brugge, waar hij het grootste deel van zijn jeugd doorbracht. Na zijn klassieke humaniora aan het Sint-Jozefscollege te Aalst behaalde de heer Dehaene zijn diploma's van licentiaat in de rechten en licentiaat in de economie aan de universiteiten van Namen en Leuven. Tijdens zijn jeugd verdeelde hij zijn tijd over zijn studies en zijn engagement bij de Chiro en de scouts.

Engagement zou ook het sleutelwoord blijven in zijn verdere professionele loopbaan. Vanaf 1971 belandde Jean-Luc Dehaene op verschillende kabinetten, eerst als medewerker, later als kabinetschef van met name premier Martens, die zijn ondervoorzitter van weleer uitkoos als kabinetschef algemeen beleid. In die periode leerde hij de spelregels van het politieke bedrijf kennen. Dankzij zijn stevige dossierkennis, werkkraft en intelligentie werd Jean-Luc Dehaene in 1981 minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen.

Het was evenwel pas toen Koning Boudewijn hem tot informateur en later tot formateur benoemde van een vijfpartijenregering, dat zijn kwaliteiten ook voor het brede publiek zichtbaar werden. In oktober 1987, toen de regering-Martens VI viel, vergden de communautaire problemen een nieuwe staats hervorming en leek de situatie hopeloos. De Koning vroeg aan Jean-Luc Dehaene om de taak van informateur op zich te nemen en om deze gordiaanse knoop door te hakken. Daarop antwoordde hij met de legendarische woorden: "Sire, geef me honderd dagen". Precies 106 dagen later had de formateur inderdaad de onmogelijk gewaande klus geklaard. Er was een akkoord over een verregaande staats hervorming en de regering-Martens VIII kon van start gaan. Omdat hij de crisis opgelost had, won hij het vertrouwen en gezag van zijn politieke tegenstrevers. De volgende jaren zou hij *incontournable* worden in de Belgische politiek.

In 1992 legde hij de basis voor het Sint-Michielsakkoord, mede dankzij het vertrouwen en gezag dat hij bij alle

Bienvenue à une délégation étrangère

Mme la présidente. – Je voudrais saluer la présence parmi nous d'une délégation du Sénat cambodgien. Nous aurons l'occasion de nous retrouver à l'issue de cette séance plénière pour un fructueux échange de vues. (*Applaudissements sur tous les bancs*)

Éloge funèbre de M. Jean-Luc Dehaene, ministre d'État.

Mme la présidente (*devant l'assemblée debout*). – Avec le décès de Jean-Luc Dehaene, nous avons perdu l'une des personnalités les plus marquantes de la vie politique belge de ces dernières décennies. La carrière politique de ce Ministre d'État est impressionnante. Plusieurs fois ministre et vice-premier ministre au sein de différents gouvernements dans les années '80, il fut aussi premier ministre de 1992 à 1999. C'est au Parlement européen, où il siégea de 2004 à 2014, qu'il allait terminer sa carrière politique.

Fils d'un médecin brugeois, Jean-Luc Dehaene est né à Montpellier le 7 août 1940. Mais c'est à Bruges, où il revint la même année, qu'il passa la majeure partie de sa jeunesse. Après des humanités classiques au collège St-Joseph d'Alost, Jean-Luc Dehaene entama des études aux universités de Namur et de Louvain, où il décrocha son diplôme de licencié en droit et en économie. Durant sa jeunesse, il partagea son temps entre ses études et son engagement au Chiro et chez les scouts.

L'engagement allait d'ailleurs rester le leitmotiv de toute sa carrière professionnelle. Dès 1971, Jean-Luc Dehaene travailla dans différents cabinets, d'abord en tant que collaborateur, puis comme chef de cabinet, notamment du premier ministre Wilfried Martens. C'est durant cette période que Jean-Luc Dehaene apprit les règles du jeu politique. Sa solide connaissance des dossiers, sa grande force de travail et son intelligence brillante lui permirent d'être nommé, en 1981, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles.

Pour que ses qualités se révèlent au grand public, il fallut toutefois attendre que le Roi Baudouin le nomme informateur, puis formateur d'un gouvernement pentapartite. À l'époque, en octobre 1987, lors de la chute du gouvernement Martens VI, les problèmes communautaires nécessitaient une nouvelle réforme de l'État et la situation semblait sans issue. Le Roi désigna alors Jean-Luc Dehaene informateur, à charge pour lui de démêler ce nœud gordien ; c'est dans ce contexte que ce dernier prononça sa fameuse réponse « Sire, donnez-moi cent jours ». Il fallut exactement 106 jours au formateur pour venir à bout de cette mission prétendument impossible. Les négociateurs parvinrent à un accord sur une grande réforme de l'État, et le gouvernement Martens VIII, put se mettre au travail. La gestion de cette crise valut à Jean-Luc Dehaene la confiance et la considération de ses adversaires politiques, faisant de lui un personnage incontournable de la scène politique belge au cours des douze années qui allaient suivre.

En 1992, il jeta les bases des accords de la Saint-Michel,

regeringspartijen had verworven en zijn talent als verzoener. Het ging om de tot dan toe meest verregaande staats Hervorming, die van België een volwaardige federale staat maakte en die ook leidde tot een nieuwe Grondwet.

Daarnaast voerde deze regering een stringent begrotingsbeleid, waarmee zij probeerde de jarenlange aangroei van de Belgische staatsschuld een halt toe te roepen. De sterke reputatie van Jean-Luc Dehaene begon nu ook buiten de landsgrenzen te groeien en in 1994 werd hij de voornaamste kandidaat om Jacques Delors als voorzitter van de Europese Commissie op te volgen. Op de top van Korfoe kreeg de kandidatuur van de Belgische eerste minister 11 van de 12 toenmalige lidstaten achter zich. De Britse premier, John Major, stelde echter zijn veto. Uiteindelijk werd Jacques Santer, de premier van Luxemburg, als consensuskandidaat verkozen.

Na de verkiezingen van 1995 stond de regering-Dehaene II volledig in het teken van de sanering van de overheidsfinanciën. De Belgische overheidsschuld was immers toen reeds één van de hoogste van Europa en door dat zwakke punt dreigde België de toelating om tot de eurozone toe te treden, mis te lopen. Het tekort op de begroting moest absoluut teruggebracht worden en beantwoorden aan de fameuze “3%-norm” uit het Verdrag van Maastricht.

In die tijd kwamen ook de schandalen rond de ontvoering van kinderen, en tegelijkertijd het falen van justitie en politie in dat dossier aan het licht. Uit de massaal bijgewoonde Witte Mars bleek het wantrouwen van een brede laag van de bevolking ten aanzien van de Belgische instellingen. Ook de ontsnapping, twee jaar later, van Dutroux stuurde een ware schokgolf door het land. Premier Dehaene erkende dat zijn opeenvolgende regeringen zich wellicht te veel gefocust hadden op het financieel-economisch beleid en te weinig aandacht hadden besteed aan nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen.

Wanneer in 1999 ook nog eens de zogenaamde dioxinecrisis rond voedselveiligheid uitbarstte, had dit een onmiddellijke invloed op de parlementsverkiezingen van 13 juni 1999 en belandde de CVP op een dieptepunt. Uittredend premier Dehaene was lijsttrekker voor de Senaat, maar nam ontslag als eerste minister en trok zich terug uit de nationale politiek. Als senator hield hij zich nadrukkelijk op de achtergrond. Hij kandideerde in 2000 met succes voor het burgemeesterschap van Vilvoorde, maar was achter de schermen ook actief bezig met de Europese politiek. Zijn Europees prestige leidde ertoe dat toenmalig premier Guy Verhofstadt Jean-Luc Dehaene voordroeg als ondervoorzitter van de Europese Conventie, die een ontwerp van Europese Grondwet voorbereidde dat uiteindelijk de basis zou vormen voor het Verdrag van Lissabon, dat in 2009 van kracht is geworden.

Steeds loyaal aan de Vlaamse christendemocratie, die onder leiding van Stefaan De Clerck en Yves Leterme een nieuw elan had gevonden onder de noemer “CD&V”, aanvaardde Jean-Luc Dehaene het lijsttrekkerschap voor de Europese verkiezingen in 2004 en in 2009. Tussen 2004 en 2014 gold hij als één van de invloedrijke leden van het Europees Parlement.

In 2007 stelde het Staatshoofd hem aan als “koninklijk bemiddelaar”. Eind november 2009 kreeg de heer Dehaene

mettend notament op de vertrouwen en de autoriteit die hij genoot bij alle partijen van de meerderheid, evenals zijn talenten als conciliator. Deze overeenkomsten concreetiserden een hervorming van de Staat zonder precedent, die transformeerde België in een federale Staat in alle opzichten en die ook een nieuwe Grondwet.

Dit kabinet voerde een rigoureuze budgetaire politiek, die ten doel had om een einde te maken aan de groei van de Belgische openbare schuld. De uitstekende reputatie van Jean-Luc Dehaene opende ons land, en in 1994, werd hij gezien als de favoriete kandidaat voor de opvolging van Jacques Delors aan het hoofd van de Europese Commissie. Aan de top van Korfoe, de verkiezing van de eerste Belgische premier, won Jacques Santer, de Luxemburgse premier, de voorkeur. De Britse premier, John Major, had zijn veto ingesteld, en het was uiteindelijk de Luxemburgse premier Jacques Santer die werd gekozen door consensus.

Bij de verkiezingen van 1995, onder de regering Dehaene II, werd de wetgeving geheel gekenmerkt door de sanering van de overheidsfinanciën. De Belgische openbare schuld was immers toen reeds één van de hoogste van Europa en door dat zwakke punt dreigde België de toelating om tot de eurozone toe te treden, mis te lopen. Het tekort op de begroting moest absoluut teruggebracht worden en beantwoorden aan de fameuze “3%-norm” uit het Verdrag van Maastricht.

In die tijd kwamen ook de schandalen rond de ontvoering van kinderen, en tegelijkertijd het falen van justitie en politie in dat dossier aan het licht. Uit de massaal bijgewoonde Witte Mars bleek het wantrouwen van een brede laag van de bevolking ten aanzien van de Belgische instellingen. Ook de ontsnapping, twee jaar later, van Dutroux stuurde een ware schokgolf door het land. Premier Dehaene erkende dat zijn opeenvolgende regeringen zich wellicht te veel gefocust hadden op het financieel-economisch beleid en te weinig aandacht hadden besteed aan nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen.

Wanneer in 1999 ook nog eens de zogenaamde dioxinecrisis rond voedselveiligheid uitbarstte, had dit een onmiddellijke invloed op de parlementsverkiezingen van 13 juni 1999 en belandde de CVP op een dieptepunt. Uittredend premier Dehaene was lijsttrekker voor de Senaat, maar nam ontslag als eerste minister en trok zich terug uit de nationale politiek. Als senator hield hij zich nadrukkelijk op de achtergrond. Hij kandideerde in 2000 met succes voor het burgemeesterschap van Vilvoorde, maar was achter de schermen ook actief bezig met de Europese politiek. Zijn Europees prestige leidde ertoe dat toenmalig premier Guy Verhofstadt Jean-Luc Dehaene voordroeg als ondervoorzitter van de Europese Conventie, die een ontwerp van Europese Grondwet voorbereidde dat uiteindelijk de basis zou vormen voor het Verdrag van Lissabon, dat in 2009 van kracht is geworden.

Steeds loyaal aan de Vlaamse christendemocratie, die onder leiding van Stefaan De Clerck en Yves Leterme een nieuw elan had gevonden onder de noemer “CD&V”, aanvaardde Jean-Luc Dehaene het lijsttrekkerschap voor de Europese verkiezingen in 2004 en in 2009. Tussen 2004 en 2014 gold hij als één van de invloedrijke leden van het Europees Parlement.

In 2007 stelde het Staatshoofd hem aan als “koninklijk bemiddelaar”. Eind november 2009 kreeg de heer Dehaene

nog een nieuwe welomschreven, politieke missie, ditmaal als “koninklijk opdrachthouder”. Jean-Luc Dehaene had de opdracht een plan uit te werken dat als basis zou dienen voor de communautaire onderhandelingen, meer in het bijzonder over de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

Hoewel die onderhandelingen mislukten, is de reputatie van Jean-Luc Dehaene in het politieke milieu overeind gebleven. Hij werd beschouwd als een kundig en geduldig onderhandelaar. Hij kon op voorhand doelen uitkiezen en onmogelijk geachte compromissen uit zijn hoed toveren. Zijn methode kwam erop neer om bedachtzaam, zakelijk en met grote dossierkennis de grenzen af te tasten van de positie van alle betrokken partijen die hij vervolgens liet “verbranden”. Stapsgewijs ging hij steeds verder tot er een compromis werd gevonden. Daarbij legde hij steeds een grote discretie aan de dag. Dit was vaak tot ergernis van de pers, aan wie hij vaak niets meer te melden had dan: “Geen commentaar!”.

Zo bouwde Jean-Luc Dehaene de reputatie op van sleutelaar en “meester-loodgieter” in het vormen van werkbare meerderheden. Zijn gewoonte om niet te antwoorden op hypothetische vragen en te beweren dat men “de problemen pas moet oplossen als ze zich stellen” versterkte deze reputatie.

Zijn talenten bleven niet onopgemerkt. Dat bleek niet alleen uit zijn indrukwekkende politieke carrière, maar ook uit zijn engagement op het Europese toneel en in het bedrijfsleven. Na zijn premierschap nam Jean-Luc Dehaene immers tal van bestuursmandaten op. Tijdens de financiële en bankencrisis van 2008 benoemde de regering-Leterme I hem als voorzitter van de raad van bestuur van Dexia. Hij slaagde er echter niet in de implosie van deze bank te verijdelen.

Met het overlijden van Jean-Luc Dehaene heeft de Belgische politiek een groot staatsman verloren. De ziekte haalde dit politieke toptalent veel te vroeg uit ons midden weg. Ik heb aan de hele familie, in het bijzonder aan zijn echtgenote en aan hun kinderen, het oprechte medeleven van de Senaat aangeboden.

De heer Koen Geens, minister van Justitie. – Groot was de verslagenheid toen ons het nieuws bereikte dat Jean-Luc Dehaene van ons was heengegaan.

Jean-Luc was een monument in de Belgische politiek. Hij was een van de architecten van ons land, van onze welvaart, van onze staatsstructuur en van de Europese staatsstructuur. In aartsmoeilijke omstandigheden werd hij in 1992 premier. Hij zorgde ervoor dat we met zijn Globaal Plan de Maastrichtnorm haalden, zette ons land sociaaleconomisch weer op de kaart en maakte van België met het Sint-Michielsakkoord een echte federale staat.

Jean-Luc had ook een geweldige Europese missie. Als lid van de Conventie hield hij mee de pen vast voor het opstellen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Ook vandaag kunnen we nog veel van hem leren. “Wie niet bevreesd is om te handelen, is niet bang voor een woord,” zei Sophocles ooit. Dit citaat typeert Jean-Luc in al zijn facetten. Hij kon als geen ander akkoorden maken, compromissen sluiten. Maar niet zomaar een compromis. Steeds gefocust op zijn doel. Zijn woord was een woord.

destiné à servir de base aux négociations communautaires, en particulier à propos de la scission de l’arrondissement électoral de Bruxelles-Hal-Vilvorde.

Bien que les négociations échouèrent, cet échec n’entacha en rien la réputation de Jean-Luc Dehaene dans le milieu politique. Il était considéré comme un négociateur habile et patient. Il était capable de fixer des objectifs au préalable et de dégager, d’un coup de baguette magique, des compromis réputés impossibles. Sa méthode consistait à sonder avec une circonspection et un pragmatisme nourris d’une connaissance approfondie des dossiers les limites de la position des parties en présence, pour ensuite amener chacune d’elles à « se mouiller ». Il avançait pas à pas, jusqu’à parvenir à un compromis, faisant toujours preuve d’une grande discrétion, au grand dam de la presse qui devait souvent se contenter d’un « *Pas de commentaires !* ».

C’est ainsi que Jean-Luc Dehaene se forgea une réputation de bricoleur et de « plombier » passé maître dans l’art de former des majorités gouvernementales opérationnelles. Son habitude de ne pas répondre à des questions hypothétiques et d’affirmer que « l’on ne doit résoudre les problèmes qu’au moment où ils se posent » ne fit que consolider cette réputation.

Son impressionnante carrière politique, de même que les engagements qu’il prit sur la scène européenne et dans le monde économique sont la preuve que ses talents ne sont pas passés inaperçus. Après avoir été premier ministre, Jean-Luc Dehaene assumait en effet plusieurs mandats d’administrateur. Durant la crise bancaire et financière de 2008, le gouvernement Leterme Ier le désigna à la présidence du conseil d’administration de Dexia, où il ne put toutefois pas empêcher l’implosion de la banque.

En la personne de Jean-Luc Dehaene, la politique belge a perdu un grand homme d’État. La maladie rapide et sournoise a emporté bien trop tôt cette force de la nature. J’ai transmis les sincères condoléances du Sénat à l’ensemble de sa famille et en particulier à son épouse et à ses enfants.

M. Koen Geens, ministre de la Justice. – *L’annonce du décès de Jean-Luc Dehaene nous a consternés.*

Jean-Luc était un monument de la politique belge. Il était l’un des architectes de notre pays, de notre prospérité, de la structure de notre État et de l’Europe. Il devint premier ministre en 1992, dans des circonstances extrêmement difficiles. Avec son Plan global, il permit à notre pays d’atteindre la norme de Maastricht et lui redonna une stature socioéconomique ; avec l’accord de la Saint-Michel, il fit de la Belgique un véritable État fédéral.

Jean-Luc fut également chargé d’une mission européenne capitale. Comme membre de la Convention, il participa à la rédaction de la Charte des droits fondamentaux de l’Union européenne. Aujourd’hui encore, nous pouvons encore tirer de nombreux enseignements de son exemple. « Celui qui n’a pas peur d’agir ne craint pas une parole », a dit Sophocle. Cette citation caractérise Jean-Luc Dehaene sous toutes ses facettes. Comme nul autre, il était capable de conclure des accords ou des compromis. Ne se détournant jamais de son objectif, il était fidèle à sa parole.

Wat was zijn grote geheim? Hij durfde zich in de plaats te stellen van de ander om de logica van die andere te doorgronden. Als zoon van een psychiater had hij van zijn vader geleerd dat elke gek zijn logica heeft en dat men, zodra men die logica kent, met hem kan praten. Maar hij bouwde ook vertrouwen op. Hij heeft steeds geïnvesteerd in menselijke relaties in de politiek. Zijn regeringsploeg was dan ook een echt en een hecht team. Velen zullen zijn leiderschap in tijden van antipolitiek nooit vergeten. Hij herstelde het geloof in de politiek, in de kunst van de politiek voor een hele generatie.

Dat alles is de erfenis van Jean-Luc Dehaene. We willen die erfenis koesteren. Een ervaren gids is begonnen aan zijn laatste tocht. Namens de regering wil ik dan ook hulde brengen aan Jean-Luc Dehaene en het medeleven van de regering betuigen aan zijn familie.

(De staande vergadering neemt een minuut stilte in acht.)

Eerbetoon aan de slachtoffers van de aanslagen aan het Canadese Parlement

De voorzitter. – De aanslagen die een tiental dagen geleden plaatsvonden in het Canadese Parlement en in de nabije omgeving ervan, hebben ons diep geschokt. Onze gedachten zijn bij de twee slachtoffers, hun getroffen familieleden, maar ook bij de collega's parlementsleden van dit bevriende land, die met deze brutale feiten werden geconfronteerd.

Wij spreken onze waardering uit voor de koelbloedigheid en de waardigheid van het Canadese parlement, dat nogmaals heeft bevestigd dat het een open en veilig parlement wil zijn. Het belang van de democratische waarden komt hier versterkt uit. De Canadese overheid is niet in de valkuil van groepsreflexen of afwijzing getrapt, en heeft daardoor kunnen voorkomen dat de Canadese samenleving zich zou afkeren van de buitenwereld.

(De staande vergadering neemt een minuut stilte in acht.)

Inoverwegingneming van voorstellen

De voorzitter. – De lijst van de in overweging te nemen voorstellen werd rondgedeeld.

Zijn er opmerkingen?

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – Ik heb de lijst van de in overweging te nemen voorstellen niet ontvangen.

De voorzitter. – Uw wetsvoorstellen zullen tijdens de volgende vergadering in overweging worden genomen. De dienst heeft ze te laat ontvangen.

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – Welke voorstellen worden vandaag dan in overweging genomen? Ik heb die lijst immers niet ontvangen.

De lijst wordt mij nu, op dit ogenblik, gebracht. Dat is toch geen manier van werken! Ik word uit het Bureau gesloten. De Senaat heeft het recht om dat te doen. Maar ik krijg ook geen informatie. Ik ontvang de lijst van in overweging te nemen voorstellen om 10.45 uur, terwijl de vergadering om 10 uur moest beginnen. Dat is geen manier van werken. Ik wil op voorhand geïnformeerd worden.

Quel était donc son secret ? Il osait se mettre à la place des autres pour percer leur logique. Fils d'un psychiatre, il avait appris de son père que toute personne démente a sa logique et qu'il suffisait de la découvrir pour pouvoir dialoguer avec cette personne. Mais il suscitait aussi la confiance. Il investit constamment dans les relations humaines en politique. Son équipe gouvernementale était donc une vraie équipe, une équipe soudée. Beaucoup se rappelleront les aptitudes de dirigeant dont il fit preuve dans un climat hostile à la politique. Il rétablit la confiance dans la politique, dans l'art de faire de la politique pour toute une génération.

Voilà l'héritage que nous laisse Jean-Luc Dehaene et dont nous voulons prendre soin. Un guide expérimenté a entamé son dernier périple. Au nom du gouvernement, je tiens donc à rendre hommage à Jean-Luc Dehaene et à faire part de nos sincères condoléances à sa famille.

(L'assemblée debout observe une minute de silence.)

Hommage aux victimes des attentats dans l'enceinte du parlement canadien

Mme la présidente. – Les attentats qui ont eu lieu il y a une dizaine de jours dans l'enceinte et aux abords immédiats du parlement canadien nous ont tous profondément marqués. Nos pensées vont aux deux victimes, aux familles éprouvées, mais également aux collègues parlementaires de cette nation amie, choqués par ces événements.

Nous saluons le sang-froid et la dignité du Parlement canadien qui vient d'affirmer son engagement envers un parlement ouvert et sûr. C'est la prééminence des valeurs démocratiques qui s'en trouve renforcée. Le piège des réflexes identitaires et de rejet est ainsi évité par les responsables canadiens, et ce à un moment dramatique qui risquait de faire basculer cette société dans le repli.

(L'assemblée debout observe une minute de silence.)

Prise en considération de propositions

Mme la présidente. – La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée.

Y a-t-il des observations ?

Mme Anke Van dermeersch (VB). – *Je n'ai pas reçu la liste des propositions à prendre en considération.*

Mme la présidente. – Vos propositions seront prises en considération lors de la prochaine séance. Le service les a reçues trop tard.

Mme Anke Van dermeersch (VB). – *Quelles sont donc les propositions prises en considération aujourd'hui ? Je n'en ai pas reçu la liste.*

La liste m'est remise à l'instant. Ce n'est pas une façon correcte de travailler ! Je ne suis pas admise au sein du Bureau. Le Sénat a le droit d'agir de la sorte mais on ne me donne aucune information. Je reçois la liste des propositions à prendre en considération à 10 h 45 alors que la séance du Sénat devait débiter à 10 heures. Ce n'est pas correct, je veux être informée au préalable.

De voorzitter. – U bent geen lid van het Bureau ...

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – Ik had wel gevraagd om de vergaderingen van het Bureau zonder stemrecht te kunnen bijwonen.

De voorzitter. – U kunt dat betreuren, maar dat is de gewone werkwijze, die we altijd al gevolgd hebben.

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – Ik betreur die werkwijze.

Dat om 10 uur een vergadering begint met de inoverwegingneming van voorstellen op de agenda en ik de lijst van die voorstellen pas ontvang als ik ernaar vraag, op het ogenblik dat dit agendapunt aan de orde is, dat is geen manier van werken.

De voorzitter. – Ik heb u begrepen, mevrouw Van dermeersch.

Zijn er nog opmerkingen?

Aangezien er geen opmerkingen meer zijn, beschouw ik die voorstellen als in overweging genomen en verzonden naar de commissies die door het Bureau zijn aangewezen.

(De lijst van de in overweging genomen voorstellen wordt in de bijlage opgenomen.)

Regeling van de werkzaamheden

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Moeten de verzoeken voor het opstellen van een informatieverlag ook in overweging worden genomen?

De voorzitter. – Neen, er werd ter zake een addendum bij de agenda uitgedeeld.

De heer Steven Vanackere (CD&V). – Volgens mij stemmen wij in de plenaire vergadering op het ogenblik dat een dossier klaar is over een verzoek en geven we daarmee groen licht voor het opstellen van een informatieverlag, dus zonder een voorafgaande procedure van inoverwegingneming. Die procedure is voorbehouden voor voorstellen van resolutie of wetsvoorstellen.

De voorzitter. – Het reglement van de Senaat zegt niet dat informatieverlagen in overweging moeten worden genomen.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Het verslag moet op de agenda staan en eventueel moet erover worden gestemd. Volgens het Reglement moeten wijzigingen aan de agenda aan het begin van de vergadering worden voorgesteld. Dat is vandaag niet gebeurd. We kunnen dus niet volgens de geëigende procedure over verzoeken tot het opstellen van informatieverlagen stemmen.*

Her en der gaan er stukken rond. Alle senatoren moeten echter over alle documenten kunnen beschikken. Mevrouw de voorzitter, u kunt vragen dat ze worden gedrukt en rondgedeeld. De assemblee kan dan beslissen welke verslagen worden besproken. Ik herhaal echter dat die discussie en de stemming, net zoals die over alle andere teksten, op de agenda moeten worden gezet, wat nu niet het geval is.

Mme la présidente. – Vous n'êtes pas membre du Bureau...

Mme Anke Van dermeersch (VB). – *J'avais demandé à assister aux réunions du Bureau sans disposer du droit de vote.*

Mme la présidente. – Vous pouvez le regretter mais c'est la manière habituelle de travailler que nous avons toujours suivie.

Mme Anke Van dermeersch (VB). – *Je déplore cette façon d'agir.*

Que je doive réclamer la liste des propositions à prendre en considération et qu'on me la remette au moment même où l'on aborde ce point de l'ordre du jour est inacceptable.

Mme la présidente. – Je vous ai comprise, madame Van dermeersch.

Y a-t-il encore des observations ?

Puisqu'il n'y a pas d'observations, ces propositions sont considérées comme prises en considération et renvoyées à la commission indiquée par le Bureau.

(La liste des propositions prises en considération figure en annexe.)

Ordre des travaux

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Les demandes d'établissement d'un rapport d'information doivent-elles aussi être prises en considération ?*

Mme la présidente. – Non, nous avons distribué un addendum à l'ordre du jour.

M. Steven Vanackere (CD&V). – *Selon moi, la procédure de prise en considération est réservée aux propositions de résolution ou de loi et ne s'applique pas aux demandes d'établissement de rapports d'information.*

Mme la présidente. – Le Règlement du Sénat de prévoit pas que les rapports d'information doivent être pris en considération.

M. Philippe Mahoux (PS). – Le rapport doit être inscrit à l'ordre du jour et éventuellement faire l'objet d'un vote. Or le Règlement prévoit que les modifications de l'ordre du jour doivent être proposées en début de séance. Cela n'a pas été fait aujourd'hui. Nous ne pouvons dès lors pas voter sur des propositions de rapports suivant la procédure spécifique.

Divers documents circulent de manière désorganisée. Or tous les documents doivent être à la disposition de l'ensemble des sénateurs. Mme la présidente, vous pouvez demander qu'ils soient imprimés et présentés à l'assemblée. Il revient ensuite à cette dernière de choisir les rapports soumis à la discussion. Je répète toutefois que cette discussion et le vote doivent être inscrits à l'ordre du jour, comme pour tous les textes, ce qui n'est pas le cas.

Je répète la règle selon laquelle toute modification de l'ordre

Elke wijziging van de agenda moet bij het begin van de vergadering worden besproken.

De voorzitter. – *Aangezien u spelletjes begint te spelen, wat uw volste recht is, heb ik het Reglement erbij genomen. Daarin staat inderdaad dat de voorzitter de regeling van de werkzaamheden, opgemaakt door het bureau, aan de Senaater goedkeuring voorlegt. Nergens staat echter dat dit in limine litis moet gebeuren.*

Er is een addendum rondgedeeld. Ik leg de vergadering dan ook een voorstel tot wijziging van de agenda voor.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Voorzitter, wanneer u een punt op de agenda plaatst en daarover laat stemmen, dan mag de plenaire vergadering zich daar toch eerst over uitspreken. Ik stel vast dat verschillende verzoeken tot het opstellen van een informatieverlag werden ingediend, even snel of even traag als het voorstel dat u hier op de agenda plaatst. Ik vraag een verantwoording.

Voor alle duidelijkheid: inhoudelijk zijn wij het helemaal eens met het verzoek tot het opstellen van een informatieverlag betreffende de opvolging van de toepassing van het Actieplatform van de Vierde VN-Wereldvrouwenconferentie van Peking. Inhoudelijk is dat een zeer boeiende aangelegenheid, waarover wij een debat willen voeren en waarvoor we onze verantwoordelijkheid ten volle willen opnemen. Er zijn echter ook heel wat andere verzoeken ingediend, net op dezelfde wijze als het verzoek dat u op de agenda plaatst, en die verdienen minstens een gelijke behandeling.

Een voorzitter moet elk verzoek dat op een correcte wijze is ingediend op een gelijke wijze voorleggen aan de plenaire vergadering. U doet dat niet en ik vind daar geen verantwoording voor, behalve misschien dat het door leden van de meerderheid is ingediend. Ik kan echter niet geloven dat dit een argument is in de Senaat.

Ik vraag dus nogmaals waarom alleen dit verzoek wordt voorgelegd, terwijl er ook andere verzoeken werden ingediend, die ik uiteraard ook graag op de agenda wil zien en indien nodig graag wil toelichten.

De voorzitter. – *Ik herhaal dat het debat gaat over de wijziging van de agenda door de toevoeging van het addendum dat aan iedereen is rondgedeeld. Volgens het Reglement kunnen in geval van betwisting een spreker voor en een spreker tegen de wijziging pleiten.*

Mag ik ervan uitgaan dat het betoog van de heer Anciaux als pleidooi tegen de wijziging geldt? In dat geval heeft hij de hem toegemeten tijd opgebruikt. (Protest van de heer Anciaux)

Als u zit te muggenziften op basis van het Reglement, dan doe ik dat ook.

Wie wil zich uitspreken voor de wijziging van de agenda?

Het woord is aan de heer Vanackere, voor drie minuten.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Vóór dit debat wordt gevoerd, wil ik van de voorzitter eerst vernemen waarom ze een onderscheid maakt tussen de ingediende verzoeken. Dat staat los van de wijziging van de agenda. Het gaat nu alleen

du jour doit être débattue en début de séance.

Mme la présidente. – *Puisque vous commencez à jouer à ce jeu, ce qui est tout à fait votre droit, je viens de vérifier le Règlement. Il prévoit en effet que le président soumet à l'approbation du Sénat l'ordre des travaux établi par le Bureau. Je ne lis nulle part dans ce même règlement que ce doit être fait in limine litis.*

Un addendum a été distribué en séance. Je soumetts dès lors à l'assemblée une proposition de modification de l'ordre du jour.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Madame la présidente, lorsque vous inscrivez un point à l'ordre du jour et que vous le faites voter, la séance plénière doit quand même d'abord pouvoir s'exprimer à ce sujet. Je constate que différentes demandes d'établissement d'un rapport d'information ont été introduites, aussi rapidement ou aussi lentement que la proposition que vous avez inscrite à l'ordre de jour. Je demande une justification.*

Je précise que sur le plan du contenu, nous sommes tout à fait d'accord avec la demande d'établissement d'un rapport d'information concernant le suivi de la mise en œuvre de la Plate-forme d'action de la quatrième Conférence mondiale des Nations unies sur les femmes, réunie à Pékin. C'est une question passionnante dont nous aimerions débattre et sur laquelle nous voulons prendre pleinement nos responsabilités. Toutefois, de nombreuses autres demandes ont été introduites de la même manière que la demande que vous avez inscrite à l'ordre du jour et elle méritent au moins un traitement égal.

Un président doit soumettre à l'assemblée plénière, de manière égale, toutes les demandes qui ont été correctement introduites. Vous ne le faites pas et je ne me l'explique pas, sauf peut-être par le fait que cette demande ait été déposée par des membres de la majorité. Je ne puis toutefois croire que ce soit un argument au Sénat.

Je demande donc à nouveau pourquoi cette demande est la seule à avoir été présentée alors que d'autres ont été introduites, que je voudrais voir inscrites à l'ordre du jour et si nécessaire, pouvoir commenter.

Mme la présidente. – Je rappelle que le débat porte sur la modification de l'ordre du jour par l'ajout d'un addendum qui vous a été distribué. En cas de contestation, le Règlement prévoit qu'un orateur plaide pour la modification de l'ordre du jour et un orateur, contre.

Puis-je considérer que l'intervention de M. Anciaux vaille comme plaidoyer contre la modification ? Dans ce cas, il aurait déjà épuisé son temps de parole. (*Protestations de M. Anciaux*)

Si vous chicanez avec le Règlement, je ferai de même.

Qui souhaite s'exprimer en faveur de la modification de l'ordre du jour ?

La parole est à M. Vanackere, pour trois minutes.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Avant d'entamer ce débat, je voudrais que la présidente nous dise pourquoi elle fait une distinction entre les demandes introduites, indépendamment de la modification de l'ordre du jour. Il s'agit maintenant*

om de vraag waarom de voorzitter maar één voorstel op de agenda heeft geplaatst. Daar wil ik eerst een antwoord op.

De voorzitter. – *Aangezien u graag een antwoord wil, zult u het ook krijgen.*

We moeten intellectueel eerlijk blijven. We hebben dit uitvoerig besproken in het Bureau. We hebben gepoogd om een werkmethode vast te leggen. Daarom heb ik een voorstel gedaan, waarmee u het misschien niet eens bent, en dat is uw goed recht, mijnheer Anciaux. Iedereen zal zijn mening hierover kunnen vormen.

Dit voorstel was gebaseerd op twee vaststellingen.

De eerste vaststelling is dat over één van de informatieverlagen vrij snel diende te worden beslist vanwege de deadline in maart 2015. Als men dit dossier ernstig en zonder verwijl wil behandelen, resten ons daarvoor slechts drie maanden, als men rekening houdt met de vakantieperiodes. Bijgevolg werd na de bespreking in het Bureau aan de diensten gevraagd om tijdens de vergadering een addendum uit te delen, om een stemming over de inoverwegingneming van dit informatieverlag toe te voegen aan de agenda. Op die manier kan het verslag meteen worden toegewezen aan de bevoegde commissie en kan de Senaat aan de slag gaan.

De tweede vaststelling had betrekking op het aantal voorstellen van informatieverlagen. Indien ze belangwekkend genoeg zijn en naar behoren gemotiveerd zijn, kan de Senaat zich erover buigen en ze verder uitwerken, maar in dit verband vind ik dat als we kwaliteit hoog in ons vaandel willen schrijven, we de kwantiteit moeten beperken en ons toespitsen op twee of drie thema's. Daarom moet in de commissie over al die informatieverlagen, die in deze vergadering niet in overweging hoeven te worden genomen, wel van gedachten gewisseld worden. Ik heb dus voorgesteld dat die voorstellen van informatieverlagen naar de ad-hoccommissies zouden worden verzonden en dat die commissies hun werkzaamheden regelen zodat op de vergadering van 5 december een meerderheid kan worden gezocht voor andere verzoeken tot het opstellen van een informatieverlag.

Wat ik nastreef, mijnheer Anciaux, is dat deze Senaat zijn werk kan aanvangen.

Ik zou graag hebben dat hij zijn nieuwe taak op ordentelijke wijze kan opnemen. Deze werkwijze is gebaseerd op de bespreking tijdens de vergadering van het Bureau.

Ik wend me nu tot de heer Vanackere voor de verdediging van de wijziging van de agenda. Hij heeft daarvoor drie minuten spreektijd.

De heer Steven Vanackere (CD&V). – De voorzitter heeft al wat uitleg verschaft; ik zal dus geen drie minuten nodig hebben.

De grond van de zaak is dat we een assemblee zijn die één keer per maand in plenaire zitting zal samenkomen om te tonen aan de wereld dat we zinnens zijn onze taak ter harte te nemen en oplossingen aan te reiken voor problemen die de mensen bezighouden, hier en in de rest van de wereld. Dat geldt bijvoorbeeld voor rechten van vrouwen.

Alvorens we lessen geven aan anderen, is het goed te kijken

uniquement de la question de savoir pourquoi la présidente n'a inscrit qu'une proposition à l'ordre du jour.

Mme la présidente. – *Puisque vous voulez ma réponse, vous l'aurez !*

Je pense qu'il faut faire preuve d'honnêteté intellectuelle. Nous avons eu une longue discussion au Bureau. Nous avons essayé de dégager une méthode de travail. J'ai donc fait une proposition avec laquelle vous n'êtes peut-être pas d'accord, ce qui est votre droit, monsieur Anciaux. Chacun va pouvoir se déterminer.

Cette proposition était fondée sur deux éléments, deux constats.

Le premier constat est que l'un des rapports d'information nécessitait un vote en urgence puisqu'il fallait respecter l'échéance de mars 2015. Or si l'on veut traiter sérieusement ce dossier en urgence, il ne reste que trois mois, en tenant compte des vacances. Dès lors, après la discussion au Bureau, j'ai demandé aux services de distribuer en séance un addendum mettant à l'ordre du jour un vote sur la prise en considération de ce rapport d'information de telle manière que ce rapport puisse être immédiatement distribué à la commission compétente et que le Sénat se mette au travail.

Le deuxième constat portait sur le nombre de propositions de rapports d'information. Si ces derniers présentent suffisamment d'intérêt et de motivation de qualité pour que le Sénat s'y penche et y apporte de la valeur ajoutée, j'ai toutefois considéré que le mieux étant l'ennemi du bien, que « trop is te veel », il était peut-être préférable de se concentrer sur deux ou trois thèmes. Dès lors ces rapports d'information, qui ne doivent pas être pris en considération à cette séance, devraient tout de même faire l'objet d'un échange de vue en commission. J'ai donc suggéré que ces propositions de rapports d'information soient acheminées vers les commissions *ad hoc* et que ces commissions règlent leurs travaux de sorte qu'à la séance du 5 décembre, on puisse dégager une nouvelle majorité pour d'autres propositions de rapports d'information.

Mon souhait, monsieur Anciaux, est de faire travailler ce Sénat.

Mon souhait est de le mettre en route – puisque nous innovons – avec un certain ordre et une certaine méthode. Cette méthode de travail a été dégagée lors de la réunion du Bureau.

Je me tourne à présent vers M. Vanackere pour la justification de la modification à l'ordre du jour. Son temps de parole est de trois minutes.

M. Steven Vanackere (CD&V). – *La présidente ayant déjà fourni de nombreuses explications, je n'aurai pas besoin de trois minutes.*

Sur le fond, nous sommes une assemblée qui se réunira une fois par mois en séance plénière pour montrer au monde que nous avons l'intention de prendre notre tâche à cœur et trouver des solutions à des problèmes qui préoccupent les gens, chez nous et dans le reste du monde. Cela vaut par exemple pour les droits de la femme.

Avant de donner des leçons aux autres, il importe de regarder

of we er in de afgelopen twintig jaar zelf in geslaagd zijn datgene te doen wat we anderen willen voorhouden. Een goede analyse maken van de vooruitgang die sinds de Pekingagenda is geboekt en ook nog aanbevelingen formuleren om daarin verder te gaan is een werk dat we niet in één of twee maanden tot een goed einde kunnen brengen.

Het rendez-vous met de rest van de wereld is in maart van volgend jaar. Daartegen moeten we rond zijn. Dat vele collega's van andere partijen het voorstel van onze voormalige Senaatsvoorzitster, Sabine de Bethune, mee hebben willen ondertekenen, toont aan dat wij er goed aan doen om nu al te zeggen dat we met het opstellen van een informatieverlag van start gaan. Dat doet niets af aan de verdienste van andere informatieverlagen.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Spreken we ons uit over de wijziging van de agenda of over de grond van de zaak? We wensen ons immers ook uit te spreken over de grond van de zaak.*

De voorzitter. – Dat zullen we later doen.

Over deze zaak kan ik maar één enkele spreker toelaten. De heer Vanackere heeft drie minuten spreektijd over de wijziging van de agenda. Ik vraag hem om af te ronden.

(Uitroepen van mevrouw Van dermeersch)

De heer Steven Vanackere (CD&V). – Ik besluit. Als we vandaag de wijziging van de agenda goedkeuren, is dat geen inbreuk op het reglement. Bij het begin van de zitting zijn we immers wel degelijk in staat onze werkzaamheden zo te organiseren dat we dit debat volgende maand niet nog eens moeten overdoen. Daarom bepleit ik de goedkeuring van de wijziging van de agenda.

De voorzitter. – We stemmen nu over de wijziging van de agenda.

(Uitroepen van mevrouw Van dermeersch)

– **De wijziging van de agenda wordt bij zitten en opstaan aangenomen.**

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Ik heb nog twee vragen.

Naar welke commissie wordt dit voorstel verstuurd? In het reglement staat dat er een Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen is. Vanzelfsprekend moet dit voorstel, conform het reglement, naar dat adviescomité worden verstuurd. Alleen is dat adviescomité vandaag nog niet samengesteld. Als een grote meerderheid in de Senaat vindt dat dit informatieverlag dringend moet worden opgesteld, begrijp ik niet waarom het adviescomité nog niet is samengesteld.

Dan kom ik tot mijn tweede vraag. Kunnen er nog andere wijzigingen aan de agenda worden aangebracht, rekening houdend met de andere verzoeken tot het opstellen van een informatieverlag die werden ingediend?

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Na deze stemming wil ik opheldering vragen, zonder afbreuk te willen doen aan de intellectuele eerlijkheid, die volgens mij in deze assemblee ruimschoots aanwezig is, noch iemand te willen verdenken van oneigenlijk gebruik van het Reglement. De voorzitter*

comment nous sommes parvenus, ces vingt dernières années, à faire ce que nous voulons montrer aux autres. Faire une bonne analyse des progrès qui ont été enregistrés depuis l'ordre du jour établi dans le cadre de Pékin et formuler d'autres recommandations pour progresser dans cette voie est un travail que nous ne pourrions pas mener à bien en un ou deux mois.

Le rendez-vous avec le reste du monde est prévu en mars de l'année prochaine. Nous devons être prêts pour cette échéance. Que de nombreux collègues d'autres partis aient voulu cosigner la proposition de notre ancienne présidente du Sénat, Sabine de Bethune, montre que nous avons raison de dire dès à présent que nous allons commencer l'établissement d'un rapport d'information. Cela n'enlève rien à la valeur d'autres rapports d'information.

M. Philippe Mahoux (PS). – On s'exprime sur la modification de l'ordre du jour ou sur le fond du problème ? Nous souhaitons aussi nous exprimer sur le fond du problème.

Mme la présidente. – *Nous le ferons plus tard.*

Je ne peux autoriser qu'un seul orateur à s'exprimer sur cette question. M. Vanackere dispose de trois minutes de temps de parole sur la modification de l'ordre du jour. Je lui demande de terminer.

(Exclamations de Mme Van dermeersch)

M. Steven Vanackere (CD&V). – *Je conclus. Voter aujourd'hui la modification de l'ordre du jour n'est pas contraire au règlement. En début de session, nous sommes parfaitement en droit d'organiser nos travaux de telle sorte que nous ne devons pas recommencer ce débat le mois prochain. C'est la raison pour laquelle je plaide pour le vote de la modification de l'ordre du jour.*

Mme la présidente. – Je mets au vote la modification de l'ordre du jour.

(Exclamations de Mme Van dermeersch)

– **La modification de l'ordre du jour est adoptée par assis et levé.**

M. Bert Anciaux (sp.a). – *J'ai encore deux questions à poser.*

À quelle commission cette proposition sera-t-elle envoyée ? Le règlement prévoit la mise en place d'un Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes. Il est évident que d'après le règlement, cette proposition doit être envoyée à ce Comité d'avis. Toutefois, à ce jour, celui-ci n'est pas encore constitué. Si une large majorité du Sénat estime que ce rapport d'information doit être réalisé d'urgence, je ne comprends pas pourquoi le Comité d'avis n'est pas encore constitué.

J'en viens à ma seconde question. D'autres modifications de l'ordre du jour peuvent-elles encore intervenir, compte tenu du fait que d'autres demandes d'établissement de rapport d'information ont été introduites ?

M. Philippe Mahoux (PS). – Après ce vote, je voudrais poser une question, pour la clarté de nos débats, et sans dénier à quiconque l'honnêteté intellectuelle qui me semble largement distribuée dans notre assemblée, ni soupçonner personne de jouer avec le Règlement. Madame la présidente, vous êtes

staat garant voor heldere debatten en als eminente juriste weet ze dat het reglement een norm is die moet worden nageleefd, al kan de tekst aanleiding geven tot verschillende interpretaties.

Behandelen we nu punt 3 van de gewijzigde agenda?

De voorzitter. – *Dat klopt. Ik wilde net de twee vragen van de heer Anciaux beantwoorden.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Mogen we het met betrekking tot punt 3 over de grond van de zaak hebben, of kan er slechts één spreker namens de meerderheid en één namens de oppositie spreken?*

De voorzitter. – *Ga uw gang, mijnheer Mahoux, u hebt het woord.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ik wil het graag hebben over de grond van het voorstel van de heer Vanackere, dat ik bijzonder interessant vind.*

De heer Steven Vanackere (CD&V). De agenda is aangepast en we zitten nu aan punt 3 van de agenda.

Laten we nu het dossier inleiden. Een van de medeondertekenaars zou graag zeer kort willen toelichten waarover het verzoek gaat.

De voorzitter. – *Eerst zal het voorgestelde verslag worden toegelicht en daarna kan iedereen zich daarover uitspreken. Vervolgens zullen we stemmen over punt 3 van onze agenda.*

Eerst kom ik tot de vragen van de heer Anciaux, die zich zorgen maakt over het adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen. Indien het voorgestelde verslag wordt goedgekeurd, zal dit verslag worden toegewezen aan de Commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gemeenschapsbevoegdheden. Volgens het Reglement is het adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen niet bevoegd om een informatieverlag te behandelen. Ook al zou dat comité al zijn samengesteld, dan zou ik het verslag niet naar dat comité kunnen verzenden. Ik moet het naar de commissie verzenden.

In de nieuwe Senaat moeten de informatieverlagen behandeld worden door de commissies. Ik wil daarbij ook aanstippen dat indien de commissie die ermee belast werd het informatieverlag voor te bereiden, vaststelt dat verschillende commissies zich daarover moeten buigen, zoals een lid van het Bureau aangaf, die commissies samen zullen vergaderen.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Ik heb een antwoord van de voorzitter gekregen, maar dat betekent nog niet dat ik daarmee tevreden mee ben.

In het reglement staat nog steeds dat in de Senaat een Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen bestaat, tenzij de voorzitter over een andere versie beschikt. Wat is volgens het reglement de bevoegdheid van dat adviescomité?

Het voorliggende verzoek gaat over de gelijke kansen van mannen en vrouwen. Dat is net de kerntaak van het adviescomité. Waarom beweert zij dan dat het adviescomité ter zake geen enkele bevoegdheid heeft? Dat lijkt me een vreemde en foute interpretatie. Het adviescomité moet toch advies geven.

garante de la clarté de nos débats et juriste éminente, vous savez que ce Règlement est un texte normatif qui doit être respecté, avec les interprétations multiples qu'il permet.

Discutons-nous présentement du point 3 de l'ordre du jour modifié ?

Mme la présidente. – Nous sommes bien au point 3, et je m'apprêtais à répondre aux deux questions posées par M. Anciaux.

M. Philippe Mahoux (PS). – Peut-on parler sur le fond du point 3, ou bien un seul orateur peut-il s'exprimer au nom de la majorité et un seul au nom de l'opposition ?

Mme la présidente. – Je ne veux pas vous brimer, monsieur Mahoux. Vous avez la parole.

M. Philippe Mahoux (PS). – Je voudrais aborder le fond de la proposition de M. Vanackere que je trouve tout à fait intéressante.

M. Steven Vanackere (CD&V). – *L'ordre du jour a été adapté et nous en sommes à présent au point 3.*

Venons-en au dossier. Un des cosignataires de la demande souhaiterait en expliquer brièvement l'objet.

Mme la présidente. – Je vais donner la parole pour présentation du rapport, chacun pourra ensuite s'exprimer et puis nous voterons sur le point 3 de l'ordre du jour.

Mais je voudrais tout d'abord apporter quelques précisions à M. Anciaux et à sa préoccupation relative au Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes. Si la suggestion est adoptée, le rapport sera soumis à la Commission des Matières transversales – Compétences communautaires. En effet, monsieur Anciaux, le règlement prévoit que le Comité d'avis pour l'égalité des chances n'est pas compétent pour traiter un rapport d'information. Dès lors, je ne pourrai pas, fût-il mis sur pied, lui envoyer le rapport d'information. Je dois l'envoyer à la commission.

Nous travaillons dans le nouveau Sénat, et les rapports d'information doivent être traités en commission. Mais je précise aussi que si la commission chargée d'examiner le rapport d'information constate que plusieurs commissions doivent traiter du sujet, ainsi que cela été exprimé par un membre du Bureau, ces commissions se réuniront.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *J'ai obtenu une réponse de la présidente mais cela ne signifie pas que j'en sois satisfait.*

Le Règlement du Sénat prévoit l'existence au Sénat d'un Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes, à moins que la présidente ne dispose d'une autre version. Quelle est, selon le Règlement, la compétence de ce Comité d'avis ?

La présente demande porte sur l'égalité des chances entre les hommes et les femmes. Telle est précisément la mission de base de ce Comité d'avis. Dans ce cas, pourquoi la présidente prétend-elle que celui-ci n'a pas la moindre compétence en la matière ? Cette interprétation me paraît curieuse et erronée. Le Comité d'avis doit quand même se prononcer.

De voorzitter. – Informatieverslagen zijn geen adviezen.

De heer Steven Vanackere (CD&V). – Een adviescomité kan geen verslag opstellen.

De voorzitter. – Mijnheer Anciaux, ik heb u een antwoord gegeven.

U mag me die vraag nog tienmaal stellen, ik zal tienmaal hetzelfde antwoord geven.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Mijn tweede vraag ging over de wijziging van de agenda.

De voorzitter. – Mijn verontschuldiging, ik was uw tweede vraag vergeten.

We hebben gestemd en de gewijzigde agenda is aangenomen. Daarmee is de kous af.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Wat de wijziging van de agenda betreft ...

De voorzitter. – Daarover hebben we gestemd.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Dat klopt. Er is inderdaad gestemd over de toevoeging van het verzoek om een informatieverslag op te stellen.

Mijn vraag is echter of de Senaat ook de agenda wil wijzigen en andere verzoeken die rechtsgeldig zijn ingediend, wil toevoegen.

De voorzitter. – *De agenda is gewijzigd. Ik ga niet om de drie minuten wijzigingen voorstellen.*

Verzoek tot het opstellen van een informatieverslag betreffende de opvolging van de toepassing van het Actieplatform van de Vierde VN-Wereldvrouwenconferentie van Peking (Stuk 6-97)

Bespreking

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V). – Toen ik lid werd van de Senaat, dacht ik dat we hier interessante en vooral inhoudelijke debatten zouden voeren. Ik hoop dat we daar inderdaad toe kunnen bijdragen.

Ik ben blij dat ik, als een van de indieners, het verzoek tot het opstellen van een informatieverslag betreffende de opvolging van de toepassing van het Actieplatform van de Vierde VN-Wereldvrouwenconferentie van Peking kan toelichten.

Gelijkheid van mannen en vrouwen is een transversaal fundamenteel mensenrecht. Doorheen de jaren zijn er op alle niveaus – internationaal, Europees, Belgisch en deelstatelijk – heel wat initiatieven genomen. Een van de belangrijkste stappen was de vierde VN-Wereldvrouwenconferentie in Peking, waar op 15 september 1995 een actieprogramma werd goedgekeurd met twaalf prioritaire actiedomeinen ter verbetering van de positie van vrouwen en tot het wegwerken van de ongelijkheden. Aangezien de realisatie van de gelijkheid van mannen en vrouwen een bevoegdheid is van zowel de federale overheid als de gemeenschappen en gewesten, zijn al deze niveaus bij de follow-up van de

Mme la présidente. – *Les rapports d'information ne sont pas des avis.*

M. Steven Vanackere (CD&V). – *Un comité d'avis ne peut établir un rapport.*

Mme la présidente. – Je vous ai répondu, monsieur Anciaux.

Vous pouvez me poser cette question dix fois, je vous donnerai dix fois la même réponse.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Ma seconde question portait sur la modification de l'ordre du jour.*

Mme la présidente. – J'avais oublié votre deuxième question, monsieur Anciaux. Excusez-moi.

Puisque nous avons voté, l'ordre du jour ainsi modifié est adopté. La question a été réglée par le vote.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *En ce qui concerne la modification de l'ordre du jour...*

Mme la présidente. – Nous l'avons votée.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *En effet, nous nous sommes prononcés sur l'adjonction de la demande d'un rapport d'information.*

Je demandais cependant si le Sénat veut ajouter à l'ordre du jour d'autres points, tout aussi légitimes.

Mme la présidente. – La modification a été votée. Je ne vais pas faire des modifications toutes les trois minutes.

Demande d'établissement d'un rapport d'information concernant le suivi de la mise en œuvre de la Plate-forme d'action de la quatrième conférence mondiale des Nations unies sur les femmes (Pékin) (Doc. 6-97)

Discussion

Mme Brigitte Grouwels (CD&V). – *En arrivant au Sénat, je pensais qu'il serait le théâtre de débats intéressants, portant surtout sur des questions de fond. J'espère que nous pourrions y contribuer.*

En ma qualité de coauteure, je suis heureuse de pouvoir présenter la demande d'établissement d'un rapport d'information concernant le suivi de la mise en œuvre de la Plate-forme d'action de la quatrième conférence mondiale des Nations unies sur les femmes, tenue à Pékin.

L'égalité des hommes et des femmes est un droit humain transversal de base. Au fil des années, bien des initiatives ont été prises à tous les échelons : international, européen, belge, régional et communautaire. La quatrième conférence mondiale des Nations unies sur les femmes à Pékin a constitué une étape majeure. Le 15 septembre 1995, on y a adopté un programme comportant douze domaines d'action prioritaire visant à promouvoir la condition féminine et à éliminer les inégalités. Puisque la réalisation de l'égalité des hommes et des femmes relève tant des autorités fédérales que de celles des communautés et des régions, le suivi de la mise

toepassing van het Actieplatform van Peking betrokken.

Er is in ons land al heel wat gebeurd ter voorbereiding van de volgende Wereldvrouwenconferentie. In mei 2014 heeft de federale regering een verslag opgemaakt ter voorbereiding van deze conferentie. Daarin worden de verwezenlijkingen tot op heden opgesomd, maar we zijn er nog niet. Gendergelijkheid blijft een opdracht voor de huidige en toekomstige regeringen. Daarom is het opportuun dat de commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gemeenschapsbevoegdheden onderzoekt welke specifieke methodes, initiatieven of maatregelen door de diverse beleidsniveaus kunnen worden ontwikkeld om de gelijkheid van mannen en vrouwen nog verder te versterken.

Aan de vooravond van de 58e sessie van de *Commission on the Status of Women* is de Belgische regering, in samenspraak met de verschillende overheden en het middenveld, betrokken bij dat proces, maar een parlementaire focus, zoals die er in het verleden telkens bij de vijfjaarlijkse evaluaties van de Wereldvrouwenconferentie van Peking is geweest, ontbreekt nog altijd, zowel voor de evaluatie van het voorbije traject als voor het uittekenen van de lijnen voor de toekomst. Gezien het transversale karakter van het thema is de Senaat het uitgelezen parlementair orgaan om een dergelijk verslag op te maken.

Ik kan hier uitweiden over de twaalf prioriteiten, over de ongelijkheden die er nog altijd zijn, over het geweld tegen vrouwen enzovoort, maar dat zal ik niet doen. In de commissie zullen we dat grondig kunnen analyseren. Ik wil alleen nog de urgentie van het verzoek onderstrepen. De 58e sessie is gepland midden maart 2015. Het is dan ook erg belangrijk dat de plenaire vergadering van de Senaat vandaag nog het verzoek tot het opstellen van een informatieverlag goedkeurt, zodat de commissie zo snel mogelijk kan starten en we in februari 2015 een degelijk onderbouwd verslag kunnen voorleggen.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ik heb goed de mededeling begrepen en de verantwoording ervan, die wij ten volle delen, over het belang om dat soort problemen te behandelen. Ik denk dat onze assemblee een plaats is waar men de problematiek van de gelijkheid in al haar aspecten kan aansnijden, zoals de gevolgen van Peking, de seksuele vrijheid van vrouwen, de gelijkheid op het vlak van gezondheid, het feit dat de vrijheid van vrouwen op bepaalde plaatsen systematisch op de helling wordt gezet. Wat die seksuele vrijheid betreft, wijs ik erop dat het belangrijk is dat rekening wordt gehouden met demografie en gezinsplanning, met het recht van vrouwen om te kiezen of en wanneer ze kinderen willen.*

Aangezien Peking ook daarover ging, wijs ik erop dat, naast de ongelijkheid op het vlak van de lonen, er ook fundamentele verschillen blijven bestaan, vooral op cultureel en godsdienstig vlak. Dat is het fundamentele probleem.

Uit de samenstelling van onze fractie kan men afleiden dat dit voor ons een belangrijk probleem is.

De voorzitter. – *Er bestaat geen gendergelijkheid meer in uw fractie, mijnheer Mahoux.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *In het kader van de gelijkheid kunnen de samenstellingen variëren, al zijn ze meer*

en œuvre de la Plate-forme de Pékin concerne tous les niveaux de pouvoir.

Dans la perspective de la prochaine conférence mondiale sur les femmes, notre pays n'est pas resté inactif. En mai 2014, le gouvernement fédéral a établi un rapport préparatoire. Si les acquis y sont mentionnés, l'objectif n'est pas encore complètement atteint. L'égalité des genres reste un défi pour les gouvernements présents et futurs. Il est donc opportun que la commission des Matières transversales – Compétences communautaires examine les méthodes, les initiatives et les mesures que les différents niveaux de pouvoir pourraient développer afin de renforcer encore l'égalité entre les genres.

À la veille de la 58e session de la Commission de la condition de la femme, le gouvernement belge, en liaison avec les diverses autorités et les acteurs de terrain, s'y implique, mais un débat parlementaire – comme on l'avait connu à chaque évaluation quinquennale de la conférence de Pékin – se fait encore attendre. Il permettrait d'évaluer les avancées récentes et de tracer la voie à venir. Vu le caractère transversal de ce thème, le Sénat est l'organe parlementaire idéal pour établir ce genre de rapport.

Je ne m'étendrai pas sur les douze priorités, sur les inégalités qui continuent à se manifester, sur les violences faites aux femmes, etc. Nous pourrions les examiner en commission. Je voudrais encore souligner l'urgence de la demande. La 58e session étant prévue pour mars 2015, il est essentiel que l'Assemblée plénière adopte aujourd'hui la demande d'établissement d'un rapport d'information, afin que la commission puisse se mettre au travail dès que possible et que nous puissions présenter en février 2015 un rapport bien étayé.

M. Philippe Mahoux (PS). – *J'ai bien entendu la communication qui nous a été faite et la justification, que nous partageons totalement, sur l'importance de traiter ce type de problème. Je pense que notre assemblée est un endroit où l'on peut aborder la problématique de l'égalité dans tous ses aspects, tels que les suites de Pékin, la liberté sexuelle des femmes, l'égalité face à la santé, la mise en cause de manière systématique à certains endroits de la liberté des femmes. Je soulignerai d'ailleurs, à propos de cette liberté sexuelle, l'importance qu'il faut accorder à la prise en compte de la démographie et de la planification, au droit des femmes de choisir si et quand elles souhaitent avoir des enfants.*

Je rappelle, parce que Pékin c'était cela aussi, qu'outre des disparités qui persistent à travers les salaires, des disparités fondamentales subsistent partout dans le monde surtout sur les plans culturel et culturel. C'est le problème de fond.

À l'évidence, en considérant notamment la composition de mon groupe, on conviendra aisément que c'est pour nous un problème important.

Mme la présidente. – *Il n'y a plus d'égalité des genres dans votre groupe, monsieur Mahoux.*

M. Philippe Mahoux (PS). – *Dans le cadre de l'égalité, les compositions, si ce n'est qu'elles sont plus que symboliques,*

dan symbolisch. Wij zijn al lang gehecht aan de gelijkheid, en dit in al haar aspecten. Als we wensen dat het probleem wordt aangesneden, geldt dat voor alle aspecten ervan, ook deze waarover binnen onze assemblee verschillen kunnen bestaan. Dat is ons standpunt.

Ik kom nu tot een ander punt, dat men kan beschouwen als een soort compensatie voor de afschaffing van het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen, op initiatief van een fractie waarvan de enige doelstelling er overigens in bestaat onze assemblee te verzwakken.

Zoals ik juist heb aangehaald, hebben fracties van de meerderheid, soms met veel nuances, besloten het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen, een comité dat een fundamenteel belang heeft, af te schaffen.

Het voorgestelde thema is zeer belangrijk, maar de politieke demarche gaat volledig in tegen de afschaffing van dat comité. In alle debatten die gevoerd werden over de nieuwe Senaat en de wijze waarop hij zou werken, is zeer lang gediscussieerd over het behoud van het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen. Wij waren voorstander van het behoud van dat comité, dat we van essentieel belang vinden en dat de problematiek op volledig transversale wijze kon aansnijden, zonder verward te raken in specifieke materies. De problemen hebben immers betrekking op de organisatie van de samenleving in ons land en in andere landen. Er is niemand die erin trapt, deze tegenstelling is reëel.

Ik geef u een uittreksel uit de tekst: “dit voorstel tot wijziging van het Reglement strekt ertoe het Bureau de mogelijkheid te bieden de opdrachten van het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen toe te vertrouwen aan een vaste commissie”. De formulering verhuult het voorstel tot wijziging van het Reglement dat er eigenlijk toe strekt het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen af te schaffen en bepaalt dus dat, indien er een probleem zou rijzen, dit zou kunnen worden behandeld door een vaste commissie. Onze fractie betreurt – en dat is een eufemisme – deze feitelijke situatie en stelt ze aan de kaak.

Waarde collega's, het probleem is inderdaad zeer belangrijk, en moet tijdig worden opgelost. Sedert Peking hebben onze assemblees er heel weinig aandacht aan besteed, behalve de onze misschien, dankzij het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen. We zijn het eens over de grond van de zaak, maar niet over de vorm, ook niet met het feit dat de beslissing impliceert dat de tekst naar een vaste commissie wordt verwezen, een verwijzing die voorbarig is aangezien het Reglement nog niet gewijzigd is.

Mevrouw Brigitte Grouwels (CD&V). – De zaken waarover het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen zich tot nu toe heeft gebogen, zullen beter kunnen worden behandeld, nu ze zullen worden ondergebracht in een vaste commissie. Die commissie zal de thema's van het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen kunnen behandelen en informatieverslagen opstellen. Het gaat in zekere zin om een opwaardering, want de thema's zullen op dezelfde manier worden behandeld als de andere thema's die in een vaste commissie worden behandeld. Men zou in de commissie kunnen voorstellen een onderscheid te maken tussen thema's inzake gelijke kansen en de andere onderwerpen.

peuvent varier. Nous sommes attachés à l'égalité depuis très longtemps, et dans toutes ses dimensions. Et nous souhaitons évidemment que si le problème est abordé, toutes ces dimensions le soient aussi, y compris celles sur lesquelles peuvent exister, à l'intérieur de notre assemblée, des divergences. Telle est notre position.

J'en viens à un autre point que je qualifie de tentative de réparation de la suppression du Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes sous l'instigation d'un groupe politique qui n'a d'ailleurs qu'un seul objectif, celui d'affaiblir notre assemblée.

Des groupes de la majorité ont décidé, parfois avec beaucoup de nuances, de supprimer le Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les hommes et les femmes, comité d'une importance fondamentale, comme je viens de le rappeler.

Le thème proposé comme rapport est très intéressant mais la démarche politique est en contradiction totale avec la suppression de ce comité. Dans tous les débats qui ont eu lieu sur le nouveau Sénat et sur la manière dont il allait travailler, le maintien du Comité d'avis sur l'égalité des hommes et des femmes a longuement été discuté. Pour notre part, nous étions favorables au maintien de ce comité que nous considérons fondamental et qui pouvait aborder la problématique de manière tout à fait transversale, sans être figé sur des matières spécifiques. En effet, les problèmes concernent l'ensemble de l'organisation de la société dans notre pays et dans d'autres. Personne n'est dupe ; cette contradiction est tout à fait réelle.

Je vous livre un extrait du texte : « la présente proposition de modification du Règlement vise à permettre au Bureau de confier une mission de Comité d'avis pour l'égalité des femmes et des hommes à une commission permanente ». La formulation cache la proposition de modification du Règlement qui vise à supprimer le Comité d'avis pour l'égalité entre les hommes et les femmes et prévoit subséquemment que s'il devait y avoir un problème à traiter, une commission permanente pourrait s'en charger. Notre groupe déplore – et le mot est faible – cet état de fait et il le dénonce.

Chers collègues, le problème est très important, avec ses échéances. Depuis Pékin, nos assemblees ont largement oublié de s'en occuper, sauf peut-être la nôtre, grâce au Comité d'avis sur l'égalité entre les hommes et les femmes. Sur le fond, nous sommes d'accord, mais nous ne pouvons marquer notre accord sur la forme, y compris sur le fait que la décision implique le renvoi, prématuré puisque le Règlement n'a pas été modifié, du texte dans une commission permanente.

Mme Brigitte Grouwels (CD&V). – *Les matières sur lesquelles se penchait jusqu'à présent le Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes pourront être mieux étudiées dans une commission permanente. Cette commission reprendra les thèmes traités par le Comité d'avis et établira des rapports d'information. On peut parler d'une revalorisation, car ces sujets seront examinés de la même manière que les autres dont a à connaître une commission permanente. En commission, on pourrait suggérer de distinguer des autres thèmes ceux liés à l'égalité des chances.*

Mevrouw Cécile Thibaut (Ecolo). – *Mevrouw de voorzitter, volgens de Grondwet zijn er vijftien handtekeningen nodig voor het introduceren van een informatieverlag, maar in het Reglement van de Senaat is hierover niets opgenomen. Waar zijn de handtekeningen, van wie zijn ze? We hebben daar geen kennis van gekregen.*

Er werd over gedebatteerd tijdens de voorgaande plenaire vergadering, bij de installatie van de commissies. U wilde geen Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen oprichten en we hebben daartegen geprotesteerd. U hebt er voor gekozen dit thema onder te brengen in een commissie voor de Transversale Aangelegenheden, een permanente commissie. U stelt dit voor als een voordeel, maar de Vierde wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties gaat niet over één onderwerp. De thema's zijn multidisciplinair. Een verenigde commissie zal ongetwijfeld zin hebben, maar waarom wordt er dan geen Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen opgericht?

Het is dringend, we moeten een beslissing nemen. Ecolo wil constructief zijn en zal het verzoek tot het opstellen van een informatieverlag steunen. Eén lid zal zich echter onthouden, want we willen te kennen geven dat we niet naïef zijn. Een informatieverlag is immers maar een lapmiddel. Het is beperkt in de tijd, terwijl op het vlak van vrouwenzaken voortdurende waakzaamheid is vereist.

De voorzitter. – *Technisch gezien betreft het een verzoek en nog geen informatieverlag. Ik heb gevraagd u de identiteit van de ondertekenaars mee te delen.*

Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a). – *De sp.a-fractie heeft niet alleen ingestemd met de wijziging van de agenda om dit voorstel eraan toe te voegen, maar zal uiteraard ook, gelet op het belang van het onderwerp, het verzoek tot opstellen van het informatieverlag goedkeuren.*

Ik heb echter wel een aantal opmerkingen.

Als we het onderwerp toewijzen aan de commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gemeenschapsbevoegdheden, zullen we, naar ik vrees, geen verslag kunnen maken dat het hele spectrum van de vrouwenrechten omvat. Heel wat aspecten van vrouwenrechten en discriminaties, zoals de positie van de vrouw in de economie en discriminatie inzake werk, zijn immers gewestbevoegdheden.

Waarom kunnen we dus het opstellen van het informatieverlag niet toewijzen aan het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen? Nu wordt er een rookgordijn opgetrokken. De meerderheid, waartoe de voorzitter van de Senaat behoort, is niet in staat het adviescomité samen te stellen dat de gelijke kansen voor vrouwen en mannen – toch een waarde die we uit de Franse revolutie hebben geërfd – moet behandelen.

Ik kan alleen maar betreuren dat een belangrijk overlegplatform als de Senaat deze aangelegenheid niet bij voorrang laat behandelen door een Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen dat horizontaal alle bevoegdheden overspant. Ik heb het gevoel dat de collega's van CD&V dat eveneens spijtig vinden en dat ze daarom nu snel dit onderwerp ter sprake brengen om hun geweten toch

Mme Cécile Thibaut (Ecolo). – *Madame la présidente, la Constitution prévoit quinze signatures pour l'introduction d'un rapport d'information mais le règlement d'ordre intérieur du Sénat ne dit rien à ce sujet. Où sont-elles ? Quelles sont-elles ? Nous n'en avons pas pris connaissance.*

Le débat a eu lieu au cours de la séance plénière précédente, lors de l'installation des commissions. Vous n'avez pas voulu mettre en place un comité d'avis d'égalité des chances et nous l'avons dénoncé. Vous avez choisi de confier la mission à une commission transversale, une commission permanente donc. Vous présentez cela comme un avantage mais les objectifs de la quatrième conférence mondiale des Nations unies sur les femmes ne se déclinent pas sur une thématique. Les thématiques sont transversales. Une commission réunie aura certainement du sens mais alors, pourquoi ne pas avoir mis en place un comité d'avis d'égalité des chances ?

Il y a urgence ; il faut pouvoir se prononcer. Donc, dans un esprit constructif, le groupe Ecolo soutiendra la demande de rapport d'information. Néanmoins, il y aura une abstention car nous voulons vous signifier que nous ne sommes pas dupes, que la mise en place d'un rapport d'information est un pis-aller. Un rapport d'information est limité dans le temps alors que la question des femmes demande une vigilance permanente. Il y aura donc une abstention sur le rapport d'information.

Mme la présidente. – *Sur le plan technique, il s'agit en effet d'une demande et non pas encore de rapport d'information. J'ai demandé que l'identité des signataires vous soit communiquée.*

Mme Ingrid Lieten (sp.a). – *Le groupe sp.a est non seulement d'accord avec la modification de l'ordre du jour visant à y ajouter cette proposition mais, bien entendu, étant donné l'importance du sujet, il approuvera aussi la demande de rédaction du rapport d'information.*

Je ferai néanmoins un certain nombre de remarques.

Si nous attribuons le sujet à la commission des Matières transversales – Compétences communautaires, nous ne pourrons pas, je le crains, rédiger un rapport portant sur l'ensemble du spectre des droits de la femme. De nombreux aspects des droits de la femme et des discriminations, comme la position de la femme dans l'économie et en matière de travail, sont en effet des compétences régionales.

Pourquoi ne pouvons-nous pas attribuer la rédaction du rapport d'information au Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes ? On crée un écran de fumée. La majorité, dont la présidente du Sénat fait partie, n'est pas en mesure de composer le comité d'avis qui doit traiter l'égalité des chances entre les femmes et les hommes, une valeur que nous avons quand même hérité de la révolution française.

Je ne puis que regretter qu'une plate-forme de concertation importante comme le Sénat ne fasse pas traiter prioritairement cette question par un Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes qui recouvre toutes les compétences horizontales. J'ai le sentiment que les collègues du CD&V le regrettent aussi et que, pour cette raison, ils abordent brièvement le sujet pour apaiser quelque peu leur conscience.

een beetje te sussen.

Onze fractie heeft ook een verzoek ingediend om een informatieverlag over armoedebestrijding op te stellen, want armoedebestrijding en gelijke kansen voor vrouwen gaan – spijtig genoeg – hand in hand. Deze week is de commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gemeenschapsbevoegdheden samengekomen. De commissieleden hebben voor het eerst van gedachten gewisseld over de thema's die aangekaart zouden worden. Twee thema's werden naar voren gebracht, namelijk vrouwenrechten, door de collega's Franssen en Grouwels, en het thema armoedebestrijding, dat door mezelf werd aangekaart.

Ik vind het jammer dat we nu plots geen gelijke tred meer kunnen houden. Daarom vraag ik aan de collega's van CD&V of zij bereid zijn ook voorrang te geven aan een informatieverlag over armoedebestrijding? Het geweten van de collega's van CD&V kennende en wetende waar hun hart klopt, ben ik ervan overtuigd dat zij de vraag van de sp.a om de agenda een tweede keer te wijzigen, zullen steunen, zodat we na de goedkeuring van dit eerste verzoek ook kunnen beslissen over het verzoek tot het opstellen van een informatieverlag betreffende armoedebestrijding.

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – Ik dank de voorzitter omdat ze mij nu toch de spreektijd geeft waarop ik krachtens artikel 38 van het reglement van de Senaat recht heb. Zij had immers daarnet geweigerd mij het woord te geven op basis van artikel 39, 1°, van het reglement van de Senaat, dat bepaalt dat een senator steeds het woord mag vragen om de voorafgaande vraag te stellen tegen verdere behandeling. Een weigering die toch haar zwakke democratische reflex aantoonde.

Ik ben dus blij dat ik nu het woord krijg over de wereldwijde belangrijke aangelegenheid van vrouwenrechten of mensenrechten, die uiteraard de vrouwenrechten omvatten. Ook in ons land is er nog heel wat werk aan de winkel en moet er blijvend aandacht worden besteed aan gelijke rechten voor vrouwen. Vrouwenrechten worden bij ons, in steden zoals Antwerpen en Brussel, steeds meer bedreigd. Gisteren stond er nog een verhaal in de krant van een meisje dat vertelde wat haar overkomt wanneer ze in een kort rokje over straat loopt. Over zulke verhalen zal ik later uitweiden, wanneer we het informatieverlag betreffende de opvolging van de toepassing van het Actieplatform van de Vierde VN-Vrouwenwereldconferentie van Peking behandelen.

Dit verzoek is op zich nobel; ik deel de bezorgdheden die in het voorgelegde document zijn opgesomd. Wel kreeg ik document 6-97/1 pas om 10.40 uur van de diensten van de Senaat. De online agenda van de Senaat vermeldt het document wel, maar het kan niet worden geopend. Ik heb het document dus nog niet helemaal kunnen lezen.

De meerderheid heeft het volste recht om tijdens de vergadering de agenda te wijzigen. Ik ben daarmee akkoord gegaan. Een wijziging van de agenda kan te allen tijde. Hoe meer er wordt besproken, hoe beter voor de democratie, hoe meer inzicht we kunnen verkrijgen.

Het verzoek tot het opstellen van een informatieverlag moet wel voldoen aan de voorwaarden van artikel 66 van het reglement van de Senaat, onder meer de voorwaarde dat een

Notre groupe a aussi demandé qu'un rapport d'information soit rédigé sur la lutte contre la pauvreté car, malheureusement, cette lutte et l'égalité des chances pour les femmes vont de pair. La commission des Matières transversales – Compétences communautaires s'est réunie cette semaine. Les commissaires ont pour la première fois eu un échange de vues sur les thèmes qui seront abordés. Deux thèmes ont été mis en avant, à savoir les droits de la femme par Mmes Franssen et Grouwels, et j'ai moi-même abordé celui de la lutte contre la pauvreté.

Nous ne pouvons subitement plus poursuivre notre démarche, et je le regrette. C'est pourquoi je demande aux collègues du CD&V s'ils sont disposés à accorder également la priorité à un rapport d'information sur la lutte contre la pauvreté. Connaissant leur conscience et sachant vers quoi leur cœur penche, je suis persuadée qu'ils soutiendront la demande du sp.a de modifier une deuxième fois l'ordre du jour afin que, après qu'il ait été donné suite à la première demande, nous puissions aussi statuer sur la demande de rédaction d'un rapport d'information sur la lutte contre la pauvreté.

Mme Anke Van dermeersch (VB). – Je remercie la présidente de m'accorder quand même le temps de parole que l'article 38 du Règlement du Sénat m'autorise. Elle vient en effet de refuser de me donner la parole comme le prévoit l'article 39, 1°, du Règlement du Sénat, qui dispose qu'un sénateur peut toujours demander la parole pour poser la question préalable contre toute discussion ultérieure. Un refus qui trahit bien la faiblesse de son réflexe démocratique.

Je me réjouis donc d'obtenir la parole sur la question d'importance mondiale que sont les droits de la femme, ou les droits de l'homme qui comprennent bien entendu les droits de la femme. Il y a encore beaucoup à faire, y compris dans notre pays, et nous devons rester attentifs à l'égalité des droits pour les femmes. Les droits de la femme sont de plus en plus menacés chez nous, dans des villes comme Anvers et Bruxelles. Un journal a encore relayé hier les propos d'une jeune fille sur ce qu'elle subit quand elle se promène dans la rue en minijupe. Je reviendrai plus longuement sur le sujet lorsque nous discuterons du rapport d'information concernant le suivi de la mise en œuvre de la Plate-forme d'action de la quatrième conférence mondiale des Nations unies sur les femmes (Pékin).

Cette demande est en soi noble ; je partage les préoccupations énumérées dans le rapport qui nous est soumis. Il est vrai que je n'ai reçu qu'à 10 h 40 le document 6-97/1 des services du Sénat. Sur le site du Sénat, l'ordre du jour mentionne le document mais on ne peut pas l'ouvrir. Je n'ai donc pas encore pu le lire entièrement.

La majorité a parfaitement le droit de modifier l'ordre du jour durant la séance. Je suis d'accord. L'ordre du jour peut toujours être modifié. Plus on discute, mieux c'est pour la démocratie, mieux nous pouvons nous forger une opinion.

Mais la demande d'établir un rapport d'information doit satisfaire aux conditions de l'article 66 du Règlement du Sénat, entre autres celle selon laquelle une demande doit être accompagnée d'une note explicative de 15 sénateurs. Je n'ai

verzoek moet worden voorgelegd samen met een toelichtende nota van vijftien senatoren. Ik heb geen enkele toelichtende nota gekregen. Het enige document dat ik om 10.40 uur heb gekregen is het document dat ondertekend is door Sabine de Bethune en Cindy Franssen. Waar is de handtekening van de overige dertien senatoren?

Dat de agenda ter zitting wordt veranderd, is ook bizar. Een verzoek tot het opstellen van een informatieverlag is een nieuw gegeven voor de Senaat of, beter gezegd, een nieuwe bezigheidstherapie. Het verzoek moet worden goedgekeurd bij volstreekte meerderheid en door een derde van elke taalgroep, waarna het Bureau de opdracht kan toewijzen aan een commissie. Ik betwijfel of die meerderheid zal worden gehaald. Zijn de indieners van het verzoek ervan op de hoogte dat die speciale meerderheid vereist is? Tot zover mijn technische opmerkingen.

Het voorstel om een verslag op te stellen betreffende de opvolging van het actieplatform van de Wereldvrouwenconferentie van Peking is op zich goed. Principieel ben ik voorstander van de afschaffing van de Senaat. Het tweekamerstelsel heeft geen zin. Ik kan daar heel lang over uitweiden, maar volgens mij moeten we uiteindelijk terechtkomen bij een Vlaamse Staat, een Vlaams parlement en een Vlaamse regering – de goedkoopste oplossing.

De Senaat kan nu op basis van artikel 66 een nieuwe werkzaamheid ontplooiën, namelijk het opstellen van informatieverlagen. Maar wat gaat hij juist doen? Ik stel vast dat men methodes, initiatieven en maatregelen gaat zoeken die op verschillende beleidsniveaus hun beslag kunnen krijgen. Daarvoor moeten wij hier echter geen praatbaar vormen en geen informatieverlagen opstellen. Neem gewoon die maatregelen, pas die methodes toe en neem initiatieven op die verschillende beleidsniveaus, gaande van het lokale niveau, de gemeentepolitiek, tot het hoogste internationale niveau, zoals de Wereldvrouwenconferentie.

Er is heel veel werk aan de winkel. Ik heb heel wat vragen bij het gepraat over dit verzoek, dat ik gerust wil steunen. Wat gaan wij doen met die informatieverlagen? De commissie zal hoorzittingen organiseren. Dat is allemaal zeer nobel. Ze zal rapporten, documenten en studies verzamelen uit binnen- en buitenland, maar dat is eigenlijk werk voor studiediensten van de beleidsniveaus waarop actie moet worden ondernomen.

Ik zal dus het verzoek tot het opstellen van een informatieverlag goedkeuren, ook al brengt het geen zoden aan de dijk en gaat het veeleer om bezigheidstherapie.

De heer Jean-Paul Wahl (MR). – *Ik ben blij dat de oppositie het voorstel van de CD&V steunt. Onze fractie steunt het voorstel uiteraard eveneens.*

Het verrast me toch dat men verwarring wil zaaien. Iedereen is verheugd over de grond van het voorstel, maar de vorm is blijkbaar een probleem.

We zijn erin geslaagd deze Senaat, die voortvloeit uit de zesde staats hervorming, snel en concreet te doen functioneren door een onderwerp van algemeen belang te behandelen; een thema dat alle politieke fracties in deze assemblee aanbelangt.

De verschillende commissies kunnen de andere voorstellen onderzoeken, de indiener horen en vervolgens kunnen we in

reçu aucune note explicative. Le seul document que j'ai reçu à 10 h 40 est celui signé par Sabine de Bethune et Cindy Franssen. Où sont les signatures des 13 autres sénateurs ?

La modification de l'ordre du jour de la séance est aussi bizarre. Une demande d'établissement d'un rapport d'information est une nouvelle donnée pour le Sénat ou plutôt une nouvelle thérapie occupationnelle. La demande doit être approuvée à la majorité absolue et par un tiers au sein de chaque groupe linguistique ; le Bureau peut ensuite confier la mission à une commission. Je doute que cette majorité soit atteinte. Les auteurs de la demande savent-ils que cette majorité spéciale est requise ? Voilà pour ce qui concerne mes remarques techniques.

La proposition d'établissement d'un rapport sur le suivi de la mise en œuvre de la Plate-forme d'action de la Conférence mondiale sur les Femmes à Pékin est bonne en soi. En principe, je suis favorable à la suppression du Sénat. Le système bicaméral n'a pas de sens. Je pourrais m'étendre très longuement sur le sujet mais, selon moi, nous devons arriver à un État flamand, un parlement flamand et un gouvernement flamand ; c'est la solution la moins coûteuse.

En vertu de l'article 66, le Sénat peut à présent développer une nouvelle activité, à savoir la rédaction de rapports d'information. Mais que va-t-il faire précisément ? Je constate que l'on va chercher des méthodes, des initiatives et des mesures qui peuvent aboutir à différents niveaux de pouvoir. Mais ce n'est pas une raison pour devenir un salon où l'on cause et établir des rapports d'information. Prenons simplement ces mesures, appliquons ces méthodes et prenons des initiatives à ces différents niveaux de pouvoir, depuis le niveau local, celui de la politique communale, jusqu'au niveau international le plus haut, comme la Conférence mondiale sur les femmes.

Le travail à réaliser est considérable. J'ai de très nombreuses questions sur ce qui se dit à propos de cette demande que je veux soutenir franchement. Que ferons-nous de ces rapports d'information ? La commission organisera des auditions. Tout cela est très beau. Elle va collecter des rapports, documents et études dans notre pays et à l'étranger mais ce travail revient en fait aux services d'étude des niveaux de pouvoir où des actions doivent être entreprises.

J'approuverai donc la demande d'établissement d'un rapport d'information, même si cela ne sert pas à grand-chose et s'il s'agit plutôt d'une thérapie occupationnelle.

M. Jean-Paul Wahl (MR). – Je me réjouis que des groupes de l'opposition soutiennent la proposition émise par le CD&V, que nous appuyons également, bien entendu.

Cependant, cette volonté d'obscurcir, voire de noircir le débat, me surprend quelque peu. En effet, tout le monde se rejoint quant au fond de la proposition ; je n'y reviendrai donc pas. C'est la forme qui, apparemment, pose problème.

Nous parvenons à faire fonctionner rapidement ce Sénat issu de la sixième réforme de l'État et à entamer concrètement nos travaux en nous penchant sur un sujet d'intérêt général, qui concerne donc l'ensemble des formations politiques présentes dans cette assemblée.

Nous proposons que les différentes commissions puissent

de plenaire vergadering beslissen welke voorstellen worden gekozen. Het betreft zowel voorstellen van de meerderheidspartijen als van de oppositie. Het gaat over het algemeen om belangrijke en interessante onderwerpen.

Het debat dat nu wordt gevoerd sticht verwarring. We moeten het voorstel ingediend door mevrouw de Bethune dringend onderzoeken. Ook de andere voorstellen, met inbegrip van het voorstel over armoede, moeten aan de commissies worden voorgelegd en vervolgens worden besproken in de plenaire vergadering (Protest van de heer Anciaux). Het voorstel van mevrouw de Bethune werd bij hoogdringendheid gestemd en we hebben de wijziging van het Reglement aangenomen. Laten we nu vooruitgaan met de andere voorstellen en laat ons tewerk gaan zoals ik heb aangegeven.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Voorzitster, ik vraag het woord op basis van artikel 39 van het reglement. U bent verplicht mij eerst het woord te geven.

De voorzitter. – *Het is aan mij om orde en respect in deze assemblee te laten heersen, maar als u de heer Vanackere de pas wil afsnijden, dan doet u maar.*

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Voorzitster, voor zover ik weet is het eerbiedigen van het Reglement de grootste uiting van respect voor elkaar. Schuif mij dus niet in de schoenen dat ik hier niet respectvol ben! Is dat duidelijk?

Artikel 66 van het Reglement bepaalt geenszins dat verzoeken tot het opstellen van informatieverlagen eerst in commissie moeten worden goedgekeurd of worden besproken voor ze in de plenaire vergadering kunnen worden besproken. Integendeel, het is niet eens de plenaire vergadering die bepaalt naar welke commissie of commissies het opstellen van die informatieverlagen na goedkeuring wordt verwezen. De werkzaamheden worden bepaald door het Bureau.

Ik lees: “Besluit de vergadering” – dat is de plenaire vergadering – “bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen en met minstens een derde van de uitgebrachte stemmen in elke taalgroep dat een informatieverlag zal worden opgesteld, dan wijst het Bureau de opdracht toe aan één of meer commissies.”

Ik begrijp dus dat indien hier positief wordt gestemd, wat ik hoop, het Bureau op zijn volgende vergadering zal bepalen naar welke commissie of commissies het informatieverlag verwezen wordt. We zullen daar het debat over de bevoegde commissie voeren.

De heer Steven Vanackere (CD&V). – Het zou goed zijn mochten wij ons in de Senaat opwinden over de inhoud, maar niet te veel over reglementen. Het is niet omdat collega Wahl aangeeft dat het volgens hem nuttig is dat er in de commissie besprekingen worden gevoerd, ook over verzoeken tot het opstellen van informatieverlagen die ze nog niet heeft ontvangen, dat hij het Reglement plots anders interpreteert. Hij kent het Reglement, ik ken het Reglement en de heer Anciaux kent het ook. We moeten elkaar niet om de haverklap het Reglement voorlezen.

Wat collega Wahl daarnet heeft gezegd, is dat het voor een aantal interessante onderwerpen nuttig zou zijn dat de commissies zich al kunnen bezinnen. De ondervoorzitter van

examiner les autres propositions, entendre leur auteur et qu’ensuite, en séance plénière, l’on décide des propositions à retenir. Tant les propositions déposées par les partis de la majorité que celles des partis de l’opposition sont concernées. Elles portent dans leur ensemble sur des sujets aussi importants qu’intéressants.

Le débat en cours ne fait qu’embrouiller les idées. Il est urgent d’examiner la proposition déposée par Mme de Bethune et il me semble normal que les autres propositions – y compris, donc, celle sur la pauvreté – soient présentées en commission et fassent ensuite l’objet d’une décision en séance plénière (*Protestation de M. Anciaux*). L’urgence a été votée pour la proposition de Mme de Bethune. Nous avons adopté la modification du Règlement. Allons de l’avant pour ce qui est des autres propositions et procédons comme je viens de l’indiquer.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Madame la présidente, je demande la parole en vertu de l’article 39 du Règlement. Vous êtes obligée de me donner d’abord la parole.*

Mme la présidente. – Il m’appartient de faire régner l’ordre et le respect dans cette assemblée, mais si vous voulez brûler la politesse à M. Vanackere, allez-y.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Madame la présidente, le respect du Règlement est, selon moi, la meilleure preuve de respect mutuel. Ne m’accusez donc pas de manquer de respect ! Suis-je clair ?*

L’article 66 du Règlement ne prévoit nullement que les demandes d’établissement de rapports d’information doivent d’abord être adoptées ou examinées en commission avant d’être abordées en séance plénière. Au contraire, ce n’est même pas l’assemblée plénière qui détermine à quelle(s) commission(s) cette mission est confiée après adoption. C’est le Bureau qui décide des travaux.

Je lis : « Si l’assemblée décide, à la majorité absolue des suffrages exprimés, avec au moins un tiers des suffrages exprimés au sein de chaque groupe linguistique, de l’établissement d’un rapport d’information, le Bureau confie cette mission à une ou plusieurs commissions. »

J’en déduis donc qu’en cas de vote favorable – ce que je souhaite –, le Bureau décidera lors de sa prochaine réunion à quelle(s) commission(s) le rapport d’information sera confié. Nous débattons donc de la commission compétente au sein du Bureau.

M. Steven Vanackere (CD&V). – *Il serait bon que nous nous préoccupions du contenu et moins des règlements. Ce n’est pas parce que M. Wahl juge utile que la commission discute de demandes d’établissement de rapports d’information qu’elle n’a pas encore reçues qu’il donne tout à coup une interprétation différente au Règlement. Il connaît le Règlement, tout comme moi et comme M. Anciaux. Inutile d’en donner lecture à tout bout de champ.*

M. Wahl a juste indiqué que pour certains sujets intéressants, il serait utile que les commissions puissent déjà entamer la réflexion. Le vice-président de la commission des Matières transversales – Compétences régionales a d’ailleurs fait la même suggestion. Rien ne doit nous empêcher de décider en

de commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gewestbevoegdheden heeft die suggestie trouwens ook al gedaan. Niets moet ons tegenhouden om in de commissie te beslissen dat men op een nuttige manier voorbereidingen kan treffen voor het maken van een introductienota over onderwerpen die nog geen groen licht hebben gekregen van de plenaire vergadering. Collega Wahl heeft daar alleen maar aan herinnerd. Dat is geen reden om te verwijzen naar artikel 39 om het woord te vragen. We kunnen elkaar de komende maanden nog dikwijls met het Reglement om de oren slaan, maar dat is niet de bedoeling.

Ik wil eigenlijk enkele collega's geruststellen.

Ten eerste wil ik mevrouw Van dermeersch geruststellen: de diensten hebben veel meer dan vijftien handtekeningen ontvangen voor dit voorstel.

Ik wil ook collega Lieten geruststellen. Ze heeft iets aangehaald dat ook voor onze werkzaamheden een grote relevantie heeft: wat zal de commissie voor de Transversale bevoegdheden – Gemeenschapsbevoegdheden, doen als ze ongelijkheden vaststelt met betrekking tot aangelegenheden die veeleer gewestbevoegdheden zijn? Als lid van het Bureau en voorzitter van de commissie inzake gewestbevoegdheden zeg ik dat er op dat ogenblik geen enkel probleem is. Op het ogenblik dat het Bureau een punt, bijvoorbeeld aan de commissie inzake gemeenschapsbevoegdheden heeft toegewezen, behandelt deze commissie het punt zonder enig probleem in zijn geheel. We gaan onszelf het leven niet onmogelijk maken. Het Bureau heeft bijvoorbeeld al eerder beslist dat internationale thema's eerst en vooral in de commissie inzake gewestbevoegdheden zullen worden besproken. Nu is het mogelijk dat sommige van die thema's een link hebben met de gemeenschapsbevoegdheden, maar dat zal ons niet tegenhouden om te werken. We zullen trachten efficiënt te werken.

Het voorstel tot wijziging van het Reglement dat de plenaire vergadering vandaag ontvankelijk heeft verklaard, zorgt er juist voor dat de bevoegdheden van het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen volledig worden uitgevoerd door de vaste commissie inzake gemeenschapsbevoegdheden. Met andere woorden, wat dat comité kan, kon en zou kunnen, zal die vaste commissie ook kunnen doen, althans als ze daarvoor door het Bureau wordt aangewezen, wat ik ook verwacht.

Tot slot wil ik collega Lieten ook geruststellen in verband met haar vraag of de commissie tegelijkertijd het verzoek tot het opstellen van een informatieverlag inzake armoede kan behandelen. Ik heb heel veel interessante voorstellen gezien en het voorstel dat door haar fractie naar voren wordt geschoven, vind ik een bijzonder relevant en interessant thema. Ik aarzel helemaal niet om dat vandaag reeds te zeggen namens onze fractie. Wanneer men in de keuken echter klaar is om een tafel met vier mensen te bedienen, zal geen enkele kok vragen om nog even te wachten omdat hij nog wat werk heeft voor een andere tafel.

Ik vraag vandaag dat wij van start gaan. Er is een grote, kamerbrede consensus en iedereen zegt dat hij geen probleem heeft met de grond van de zaak; collega Wahl heeft er nog aan herinnerd. Laten we er dan in godsnaam over stemmen en ons niet achter reglementen verschuilen om dit verzoek op de

commission de préparer utilement l'élaboration d'une note introductive sur des thèmes qui n'ont pas encore reçu le feu vert de l'assemblée plénière. C'est ce qu'a rappelé M. Wahl. Ce n'est pas une raison d'invoquer l'article 39 pour demander la parole.

Je voudrais en fait rassurer certains collègues, à commencer par Mme Van dermeersch : les services ont reçu bien plus que quinze signatures pour cette proposition.

Je tiens aussi à rassurer Mme Lieten. Elle a évoqué un aspect qui présente aussi une grande importance pour nos travaux : que fera la commission des Matières transversales – Compétences communautaires si elle constate des inégalités concernant des matières qui relèvent plutôt des compétences régionales ? En tant que membre du Bureau et président de la commission des Matières transversales – Compétences régionales, j'estime que cela ne pose pas de problème. Une fois qu'une commission a été chargée d'une mission par le Bureau, elle s'en acquitte jusqu'au bout sans le moindre problème. Ne nous compliquons pas la vie. Le Bureau a ainsi décidé que les thèmes internationaux seraient confiés avant tout à la commission des Matières transversales – Compétences régionales. Il se peut que certains thèmes aient un lien avec les matières communautaires mais cela ne nous empêchera pas de travailler et nous tâcherons de le faire efficacement.

La proposition de modification du Règlement que l'assemblée plénière vient de déclarer recevable vise précisément à ce que les compétences du Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes soient intégralement exercées par la commission des Matières transversales – Compétences communautaires. Autrement dit, cette commission permanente aura toutes les latitudes qu'a, avait ou aurait le Comité, du moins si le Bureau en décide ainsi, ce que j'ose croire.

Pour conclure, je voudrais encore rassurer Mme Lieten qui demande si la commission peut traiter simultanément la demande de rédaction d'un rapport d'information sur la pauvreté. J'ai vu qu'il y avait de nombreuses propositions fort intéressantes et celle qui est proposée par son groupe l'est particulièrement. Je n'hésite pas à l'affirmer dès aujourd'hui au nom de mon groupe. Mais quand on est prêt en cuisine à servir une table de quatre, aucun maître-queueux ne demande à ce que l'on attende parce qu'il a encore du travail pour une autre table.

Je demande aujourd'hui que nous démarrions. Il existe un large consensus, tout le monde déclare n'avoir aucun problème quant au fond. Passons au vote et cessons de nous cacher derrière des règlements pour pouvoir coupler cette demande d'une façon ou d'une autre avec d'autres. J'assure ma collègue Lieten que d'ici la fin de l'année, nous aurons commencé à travailler sur divers rapports d'information.

ene of andere manier te willen koppelen aan andere zaken. Ik verzeker collega Lieten dat we vóór het einde van het jaar verschillende informatieverlagen in gang zullen hebben gezet.

De voorzitter. – *Het debat lijkt me ver genoeg gevorderd om ons te kunnen uitspreken over het opstarten van dit informatieverlag.*

Aangezien sommigen uiterst formalistisch zijn, wil ik ook zelf het Reglement niet schenden. Daarom kunnen we na afloop van deze vergadering een vergadering van het Bureau overwegen om te beslissen of het opportuun is de opdracht toe te vertrouwen aan een of meerdere commissies, krachtens artikel 66 van het Reglement.

Indien daarentegen onze assemblee de geest van het Reglement wil laten primeren op de letter, zal ik de diensten van de Senaat vragen het dossier naar de bevoegde commissie te sturen. We kunnen de kwestie tijdens de volgende vergadering van het Bureau op 17 november dan bekrachtigen.

Ik wens de verschillende standpunten met elkaar te verzoenen en de werkzaamheden vooruit te laten gaan.

Voordracht van kandidaten voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State

De voorzitter. – Aan de orde is de voordracht van kandidaten voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Vóór de geheime stemming wil ik het volgende opmerken. Volgens mij moet de Senaat niet geheim stemmen als we niet afwijken van het voorstel van de Raad van State.

De heer Jean-Paul Wahl (MR). – *Mevrouw de voorzitter, als ik het goed heb begrepen, bestaan de kiesbrieven uit alfabetische lijsten en bevatten ze de namen van kandidaten die niet op de lijsten stonden die door de Raad van State zijn voorgesteld, wat helemaal niet abnormaal is.*

Mag ik daarom voorstellen voor elke stemming te herinneren aan het voorstel van de bevoegde commissie?

De voorzitter. – Aan de orde is dus de voordracht van een lijst met drie namen voor het vacante ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State.

Bij brief van 18 augustus 2014 heeft de eerste voorzitter van de Raad van State de lijst met drie namen meegedeeld die door de Raad voor dit vacante ambt wordt voorgedragen.

De voordracht van de Raad was niet eenparig. Bijgevolg kan de Senaat, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van de voordracht van de Raad, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede lijst met drie namen, die uitdrukkelijk wordt gemotiveerd, voordragen.

De lijst van de kandidaten werd rondgedeeld onder het nummer 6-30/1.

Alle senatoren hebben kennis kunnen nemen van het curriculum vitae van de kandidaten, die allen voldoen aan de

Mme la présidente. – Le débat me semble suffisamment avancé pour que notre assemblée puisse se prononcer sur le lancement de ce rapport d'information.

Par ailleurs, puisque certains sont extrêmement formalistes, je m'en voudrais de violer le Règlement ; c'est pourquoi nous pouvons envisager une réunion du Bureau à l'issue de cette séance, afin de statuer sur l'opportunité de confier la mission à une ou plusieurs commissions, et ce en vertu de l'article 66 du Règlement.

Si par contre notre assemblée manifeste une volonté de favoriser l'esprit plutôt que la lettre, je demanderai aux services du Sénat d'envoyer le dossier à la commission compétente ; nous pourrions alors ratifier cette question lors de la prochaine réunion du Bureau qui se tiendra le 17 novembre.

Mon souhait est de concilier les points de vue et de favoriser la progression de nos travaux.

Présentation de candidats à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – L'ordre du jour appelle la présentation de candidats à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Avant le scrutin secret, je voudrais faire remarquer que le Sénat ne doit pas procéder à un tel vote si nous ne nous écartons pas de la proposition du Conseil d'État.*

M. Jean-Paul Wahl (MR). – Madame la présidente, si j'ai bien compris, les bulletins se présentent sous la forme de listes alphabétiques et portent le nom de candidats qui ne figuraient pas sur les listes proposées par le Conseil d'État, ce qui n'est pas anormal du tout.

Puis-je donc vous suggérer de rappeler, pour chaque vote, la proposition de la commission compétente ?

Mme la présidente. – L'ordre du jour appelle donc la présentation d'une liste de trois noms pour la fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État.

Par lettre du 18 août 2014, le premier président du Conseil d'État a communiqué au Sénat la liste de trois noms, présentée par le Conseil pour la fonction vacante.

La présentation du Conseil d'État n'était pas unanime. Par conséquent, le Sénat peut, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de la présentation du Conseil, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une deuxième liste de trois noms qui fait l'objet d'une motivation formelle.

La liste des candidats a été distribuée sous le numéro 6-30/1.

Tous les sénateurs ont pu prendre connaissance du curriculum vitae des candidats, qui remplissent tous les conditions légales de nomination.

wettelijke benoemingsvoorwaarden.

De commissie voor de Institutionele Aangelegenheden heeft de kandidaten gehoord op 3 november jongstleden, alle senatoren waren uitgenodigd om de hoorzitting bij te wonen.

De commissie is vervolgens, met gesloten deuren, overgegaan tot een vergelijking van hun titels en verdiensten.

De rapporteurs zijn de heer Vanlouwe en mevrouw Thibaut. Het woord is aan de heer Vanlouwe.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA), rapporteur. – Ik breng verslag uit namens de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden over de voordracht van kandidaten voor het ambt van assessor bij de Raad van State. Mevrouw Thibaut brengt straks verslag uit over de tweede voordracht.

Op 9 oktober 2014 heeft het Bureau van de Senaat voorgesteld de kandidaten te horen in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.

Bij brief van 23 oktober 2014 heeft de voorzitter van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden de drie kandidaten voor het te begeven ambt van assessor uitgenodigd om te worden gehoord op 3 november 2014.

Tijdens haar vergadering van 3 november 2014 heeft de commissie twee kandidaten gehoord, namelijk de heer Bruno Peeters en de heer Michel Maus.

De commissie stelt voor om de voordracht van de Raad van State te bevestigen en de motivering van de Raad over te nemen wat betreft de lijst van drie kandidaten:

- eerste kandidaat: de heer Bruno Peeters, hoogleraar aan de Universiteit Antwerpen;
- tweede kandidaat: de heer Michel Maus, advocaat bij de balie van Brugge en Gent en docent aan de Vrije Universiteit Brussel;
- derde kandidaat: de heer Miguel De Jonckheere, hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteurs voor het uitbrengen van een mondeling verslag in de plenaire vergadering.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Nu we dit uitstekende verslag hebben gehoord, dat de teneur van onze werkzaamheden en de stemming waarmee ze werden bekrachtigd weergeven, stel ik voor dat we ons uitspreken over het voorstel van de commissie.*

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – De Senaat is op basis van de artikelen 70 en 80 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State inderdaad bevoegd om assessoren en staatsraden aan te wijzen.

Vlaams Belang heeft zich in het verleden bij gelijkaardige stemmingen meestal onthouden. Het gaat volgens ons immers om een verregaande vorm van politisering van de Raad van State. Een betere aanwijzingsprocedure moet mogelijk zijn.

Ik ga niet alle benoemingen uit het verleden oprakelen. Wie de huidige lijst met de voorgedragen kandidaten overloopt, stelt meteen vast dat er een probleem is. Twee voorgedragen kandidaten waren medewerker op het kabinet van voormalig minister Milquet, twee andere kandidaten waren medewerker

La commission des Affaires institutionnelles a entendu les candidats le 3 novembre dernier, tous les sénateurs ont été invités à assister à cette audition.

La Commission a ensuite procédé, en comité secret, à une comparaison de leurs titres et mérites.

Les rapporteurs sont M. Vanlouwe et Mme Thibaut. Je donne la parole à M. Vanlouwe.

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *Au nom de la commission des Affaires institutionnelles, je fais rapport sur la présentation des candidats à la fonction d'assesseur au Conseil d'État. Mme Thibaut vous exposera le rapport relatif à la deuxième présentation.*

Lors de sa réunion du 9 octobre 2014, le Bureau du Sénat a proposé que les candidats soient entendus par la commission des Affaires institutionnelles.

Par lettre du 23 octobre 2014, la présidente de la commission des Affaires institutionnelles a invité les trois candidats au poste d'assesseur à pourvoir, à être entendus le 3 novembre 2014.

Le 3 novembre 2014, la commission a entendu deux candidats, M. Bruno Peeters et M. Michel Maus.

La commission propose de suivre l'ordre de présentation du Conseil d'État et de faire sienne la motivation du Conseil d'État en ce qui concerne la liste de trois candidats :

- *premier candidat : M. Bruno Peeters, professeur à l'Université Antwerpen ;*
- *deuxième candidat : M. Michel Maus, avocat aux barreaux de Bruges et de Gand, chargé de cours à la Vrije Universiteit Brussel ;*
- *troisième candidat : M. Miguel De Jonckheere, professeur à la Vrije Universiteit Brussel.*

Confiance a été faite aux rapporteurs pour un rapport oral en séance plénière.

M. Philippe Mahoux (PS). – *Après avoir entendu cet excellent rapport conforme à la teneur de nos travaux et au vote qui les a sanctionnés, je suggère que nous nous prononcions sur la proposition de la commission.*

Mme Anke Van dermeersch (VB). – *Le Sénat est en effet compétent pour désigner des assesseurs et conseillers d'État sur la base des articles 70 et 80 des lois coordonnées sur le Conseil d'État.*

Par le passé, le Vlaams Belang s'est généralement abstenu sur ce type de votes. Selon nous, il s'agit d'une forme extrême de politisation du Conseil d'État. Une meilleure procédure de désignation doit être possible.

Je ne reviendrai pas sur toutes les nominations qui ont eu lieu par le passé. Quiconque parcourt la liste actuelle des candidats présentés constatera immédiatement qu'il y a un problème. Deux des candidats présentés étaient des collaborateurs de l'ancien cabinet de la ministre Milquet,

op sp.a-kabinetten, ook een andere kandidaat had banden met sp.a ... Er staat zelfs iemand op de lijsten die in een procedure bij de Raad van State tegen het Vlaams Belang werd gewraakt. En dan hebben we nog niet iedereen kunnen identificeren.

Het is duidelijk dat ook bij andere kandidaten een verdoken partijpolitieke aanhorigheid kan worden verondersteld. Ik weet niet of het om wederdiensten gaat dan wel of de traditionele partijen de postjes onder elkaar verdelen. Dat interesseert me ook niet. Gelukkig worden wij daarbij niet betrokken.

Ik verzet me in elk geval tegen de werkwijze die de vernieuwde Senaat, zij het op grond van de wetten op de Raad van State, volgt. Het lijkt me raadzaam die wetsbepalingen te wijzigen en we zullen een wetsvoorstel in die zin indienen.

Die politisering is een aanfluiting van de parlementaire democratie. Politisering van de rechtspraak betekent een vermenging van de machten en dat is sowieso een slechte zaak. Het zou geen goede zaak zijn mocht de zittende magistratuur de gevestigde machten bevoordelen in gerechtelijke procedures, onder meer bij de Raad van State.

Magistraten benoemen op basis van politieke criteria is geen goed idee. Ik twijfel er niet aan dat zich onder de voorgedragen kandidaten competente mensen bevinden. Er zitten professoren en advocaten tussen, zeer capabele mensen die hun sporen hebben verdiend. Ze zijn deskundig en dat zou ook het enige criterium mogen zijn waarmee rekening wordt gehouden. De politieke zweem die nu boven de benoemingen hangt, is ook voor de kandidaten zelf geen goede zaak.

Ik weet dat politieke partijen die bepaalde belangen te verdedigen hebben, weinig aandacht zullen hebben voor onze oproep om assessoren en staatsraden op basis van deskundigheid aan te wijzen. Vlaams Belang blijft hier echter op hameren. Ik vraag dan ook dat bij de geheime stemmingen over de voordrachten over elke kandidatuur afzonderlijk wordt gestemd. Zelf zal ik zeer ostentatief en consequent niet aan die geheime stemming deelnemen.

Ten slotte heb ik nog een stemadvies voor mijn Vlaamse collega's, in het bijzonder die van de N-VA, over de voordracht van kandidaten voor het ambt van Franstalig staatsraad. Ik weet niet hoe groot de Vlaamse reflex van de N-VA nog is, nu ze een regering in het zadel heeft geholpen die de stervende Staat België moet doen voortbestaan. Ik waarschuw de senatoren van de N-VA echter. De eerste kandidaat op de lijst, de heer Frédéric Gosselin, is ongetwijfeld zeer beslagen in de taalwetgeving en heeft ook over andere communautaire zaken heel wat gepubliceerd. Hij interpreteert de wetgeving wel altijd tegen de Vlamingen.

De voorzitter. – Dan gaan wij nu achtereenvolgens over tot de afzonderlijke geheime stemming over de aanwijzing van een eerste, tweede en derde kandidaat voor het vacante ambt van Nederlandstalig assessor bij de afdeling wetgeving van de Raad van State.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ik lees: "Kandidaten waarover de Senaat zich moet uitspreken indien de voordracht van de Raad van State niet wordt bevestigd". We stellen voor, in ieder geval voor de assessoren, het voorstel van de Raad van State te bevestigen. Laten we ons dus enkel*

deux autres des collaborateurs de cabinets sp.a et un autre était également lié au sp.a... Figurait même sur les listes un candidat qui ayant introduit au Conseil d'État une procédure contre le Vlaams Belang, a été débouté. Et nous n'avons pas encore pu identifier tout le monde.

Il est évident que l'on peut également supposer une appartenance politique cachée chez d'autres candidats. Je ne sais pas s'il s'agit d'un échange de services ou si les partis traditionnels se répartissent les postes entre eux. Et cela ne m'intéresse pas. Heureusement, cela ne nous concerne pas.

Je m'oppose en tout cas à la méthode de travail suivie par le Sénat réformé, même sur la base des lois sur le Conseil d'État. Il me paraît opportun de modifier ces dispositions de loi et nous déposerons une proposition de loi dans ce sens.

Cette politisation est une honte pour la démocratie parlementaire. La politisation de la justice implique une interférence entre les pouvoirs, ce qui est de toute façon une mauvaise chose. Il ne serait pas bon que la magistrature assise favorise les pouvoirs en place dans des procédures de justice, entre autres au Conseil d'État.

Il n'est pas indiqué de désigner des magistrats sur la base de critères politiques. Je ne doute pas qu'il se trouve parmi les candidats présentés des personnes compétentes – professeurs, avocats, personnes ayant fait leurs preuves. Elles jouissent d'une expertise, ce qui devrait être le seul critère à prendre en considération. L'ombre politique qui plane au-dessus des nominations n'est pas non plus une bonne chose pour les candidats mêmes.

Je sais que les partis politiques qui ont certains intérêts à défendre, ne prêteront guère l'oreille à notre demande visant à désigner les assesseurs et conseillers d'État sur la base de l'expertise. Le Vlaams Belang reviendra toutefois à la charge. Je demande dès lors un vote séparé sur chaque candidature lors du scrutin secret sur les présentations. Quant à moi, clairement et logiquement, je ne prendrai pas part à ce scrutin secret.

Enfin, j'ai un conseil de vote pour mes collègues flamands, en particulier de la N-VA, sur la présentation de candidats à la fonction de conseiller d'État francophone. Je ne sais pas ce qu'il reste du réflexe flamand de la N-VA, maintenant que celle-ci a participé à la mise en place d'un gouvernement devant permettre à l'État Belgique déliquescents de survivre. J'adresse toutefois une mise en garde aux sénateurs de la N-VA. Le premier candidat sur la liste, M. Frédéric Gosselin, est sans aucun doute spécialisé dans la législation linguistique et a également été à l'origine de nombreuses publications sur d'autres questions communautaires. Mais il interprète toujours la législation en défaveur des Flamands.

Mme la présidente. – Nous allons donc procéder par scrutins distincts au vote pour la présentation d'un premier, deuxième et troisième candidats à la fonction vacante d'assesseur néerlandophone à la section de législation du Conseil d'État.

M. Philippe Mahoux (PS). – Je lis : « Candidatures sur lesquelles le Sénat doit se prononcer s'il ne confirme pas la présentation du Conseil d'État ». Nous proposons, en tout cas pour les assesseurs, de confirmer la proposition du Conseil d'État. Contentons-nous donc de nous prononcer sur la

uitspreken over het voorstel van de commissie. Op die manier vermijden we dat we afwijken van het Reglement. Aangezien we het voorstel van de Raad van State bevestigen, moeten we er in feite zelfs niet over stemmen.

De heer Steven Vanackere (CD&V). – Ik steun het voorstel van collega Mahoux.

De voorzitter. – *Ik leg de bevestiging van de lijst van de Raad van State dus ter stemming voor.*

Wij stemmen bij zitten en opstaan.

– **De door de Raad van State voorgestelde lijst voor een ambt van Nederlandstalig assessor wordt bij zitten en opstaan bevestigd.**

Voordracht van kandidaten voor het ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Aan de orde is de voordracht van een lijst met drie namen voor het vacante ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State.

Bij brief van 18 augustus 2014 heeft de eerste voorzitter van de Raad van State de lijst met drie namen meegedeeld die door de Raad voor dit vacante ambt wordt voorgedragen.

De voordracht van de Raad was niet eenparig. Bijgevolg kan de Senaat, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van de voordracht van de Raad, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede lijst met drie namen, die uitdrukkelijk wordt gemotiveerd, voordragen.

De lijst van de kandidaten werd rondgedeeld onder het nummer 6-31/1.

Alle senatoren hebben kennis kunnen nemen van het curriculum vitae van de kandidaten, die allen voldoen aan de wettelijke benoemingsvoorwaarden.

De commissie voor de Institutionele Aangelegenheden heeft de kandidaten gehoord op 3 november jongstleden, alle senatoren waren uitgenodigd om de hoorzitting bij te wonen.

De commissie is vervolgens, met gesloten deuren, overgegaan tot een vergelijking van hun titels en verdiensten.

De rapporteurs zijn de heer Vanlouwe en mevrouw Thibaut. Het woord is aan mevrouw Thibaut.

Mevrouw Cécile Thibaut (Ecolo), rapporteur. – *Artikel 70, §1, bepaalt dat de Senaat de kandidaten kan horen. Tijdens haar vergadering van 9 oktober 2014 heeft het Bureau de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden gevraagd deze hoorzittingen te houden.*

De voorzitter van de Senaat heeft dan ook de kandidaten voor het ambt van Staatsraad uitgenodigd om te worden gehoord op 3 november 2014. Negen kandidaten werden uitgenodigd, vijf van hen waren afwezig. De commissie heeft de volgende kandidaten voor het ambt van Franstalig staatsraad gehoord: mevrouw Vogel, de heer Gosselin, mevrouw Bartolini en de heer Born.

De commissie is tot een eigen beoordeling gekomen van de respectieve aanspraken en verdiensten van de kandidaten, en

proposition de la commission. Cela nous évitera de nous écarter de ce que prévoit le Règlement. Comme nous confirmons la présentation du Conseil d'État, en fait, nous ne devrions même pas voter.

M. Steven Vanackere (CD&V). – *Je soutiens la proposition de notre collègue M. Mahoux.*

Mme la présidente. – Je soumets donc au vote la confirmation de la liste du Conseil d'État.

Nous votons par assis et levé.

– **La liste présentée par le Conseil d'État pour la fonction d'assesseur néerlandophone est confirmée par assis et levé.**

Présentation de candidats à une fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – L'ordre du jour appelle la présentation d'une liste de trois noms pour la fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État.

Par lettre du 18 août 2014, le premier président du Conseil d'État a communiqué au Sénat la liste de trois noms, présentée par le Conseil pour la fonction vacante.

La présentation du Conseil d'État n'était pas unanime. Par conséquent, le Sénat peut, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de la présentation du Conseil, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une deuxième liste de trois noms qui fait l'objet d'une motivation formelle.

La liste des candidats a été distribuée sous le numéro 6-31/1.

Tous les sénateurs ont pu prendre connaissance du curriculum vitae des candidats, qui remplissent tous les conditions légales de nomination.

La commission des Affaires institutionnelles a entendu les candidats le 3 novembre dernier, tous les sénateurs ont été invités à assister à cette audition.

La Commission a ensuite procédé, en comité secret, à une comparaison de leurs titres et mérites.

Les rapporteurs sont M. Vanlouwe et Mme Thibaut. Je donne la parole à Mme Thibaut.

Mme Cécile Thibaut (Ecolo), rapporteuse. – L'article 70, §1er, prévoit à cet égard que le Sénat peut entendre les candidats. Lors de sa réunion du 9 octobre 2014, le Bureau a demandé à la Commission des Affaires institutionnelles de procéder à de telles auditions.

À cette fin, les candidats à la fonction de conseiller d'État ont été invités par la Présidente du Sénat à une audition le 3 novembre 2014. Neuf candidats ont été conviés, cinq étaient absents. La commission a entendu les candidats suivants pour la fonction de conseiller d'État francophone : Mme Vogel, M. Gosselin, Mme Bartolini et M. Born.

La commission a donné sa propre appréciation aux titres et mérites respectifs des candidats et a décidé de ne pas suivre la liste de candidats présentée par le Conseil d'État. La

heeft beslist om de door de Raad van State voorgestelde lijst niet te bevestigen. De commissie meent namelijk dat het belangrijk is te streven naar een evenwichtiger vertegenwoordiging van externe kandidaten en kandidaten die uit de Raad van State zelf komen.

Uit de onderwerpen van zijn publicaties, zijn cursussen en zijn opleidingen blijkt dat de heer Gosselin een grote belangstelling aan de dag legt voor publiek, grondwettelijk en administratief recht, wat aansluit bij de zaken die de Raad van State moet onderzoeken, zowel in de afdeling Bestuursrechtspraak als in de afdeling Wetgeving. Tijdens zijn hoorzitting voor de commissie heeft de kandidaat heel overtuigend blij gegeven van een grote kennis van de werking van de Raad van State. Om deze redenen stelt de commissie voor hem als eerste kandidaat voor te dragen.

De hoorzitting met de heer Born heeft aan het licht gebracht dat het profiel en de ervaring van deze kandidaat hem geschikter maakt voor een ambt bij de Raad van State dan de derde kandidaat die de Raad van State voorstelt.

De commissie stelt dan ook voor dat de Senaat aan de minister van Binnenlandse Zaken een tweede lijst met namen voorlegt:

- eerste kandidaat: Frédéric Gosselin;
- tweede kandidaat: Wanda Vogel;
- derde kandidaat: Raphaël Born.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – Bij de vorige stemming heb ik gevraagd om bij het aanwijzen van de Nederlandstalige assessor bij de Raad van State over elke kandidaat apart te stemmen. Ik ben het er niet mee eens dat we, eigenlijk onwettig, zijn overgegaan tot één stemming over de lijst. Zo wordt nogmaals het Reglement met voeten getreden, ook al moet de naleving ervan de eerste bekommernis van de voorzitter zijn. In artikel 41, 4, van het Reglement van de Senaat staat: “Over benoemingen en voordrachten wordt een geheime stemming gehouden overeenkomstig de regels vastgesteld in artikel 75.” Artikel 75 geeft dan een hele uitleg over de procedures. Daaruit blijkt dat wanneer één iemand de stemming vraagt, er over elke kandidaat apart moet worden gestemd.

De aanstelling van een Nederlandstalige assessor die hier zojuist heeft plaatsgehad, gaat compleet in tegen de wettelijke regeling en het Reglement van de Senaat en kan in de toekomst dus voor problemen zorgen. Ik vraag dus het deze keer goed te doen en voor de Franstalige staatsraad apart te stemmen over elke kandidaat, namelijk over Nadia Bartolini, Raphaël Born, Frédéric Gosselin, Marc Joassart, Jean Laurent, Herman Valverde Burgos, Walter Vandenbosch, Wanda Vogel en Elisabeth Willemart. Uit die mensen moet een keuze worden gemaakt. Ik vraag daarover de stemming.

De voorzitter. – Dan gaan wij nu achtereenvolgens over tot de afzonderlijke geheime stemming over de aanwijzing van een eerste, tweede en derde kandidaat voor het vacante ambt van Franstalig staatsraad.

De curricula vitae van de kandidaten die worden aangewezen

commission estime notamment qu’il est important de garantir un meilleur équilibre entre la représentation des candidats externes et celle des candidats internes au sein du Conseil d’État.

M. Gosselin montre par le sujet de ses publications, ses cours et ses formations qu’il donne un grand intérêt pour le droit public, constitutionnel et administratif, ce qui correspond aux questions que le Conseil d’État est amené à examiner tant en section du contentieux administratif qu’en section de législation. Lors de son audition devant la commission, le candidat a montré de manière très positive sa grande connaissance du fonctionnement du Conseil d’État. Pour ces raisons, la commission propose de le présenter comme premier candidat.

L’audition de M. Born a permis de constater que ce candidat dispose d’un profil et d’une expérience qui le rendent plus adéquat pour une fonction au Conseil d’État que le troisième candidat proposé par le Conseil d’État.

La commission propose dès lors que le Sénat présente au ministre de l’Intérieur une deuxième liste de trois noms :

- premier candidat : Frédéric Gosselin ;
- deuxième candidat : Wanda Vogel ;
- troisième candidat : Raphaël Born.

La commission fait confiance au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Mme Anke Van dermeersch (VB). – *Pour la désignation d’un assesseur néerlandophone, j’ai demandé un vote séparé pour chaque candidat. En procédant à un vote unique sur l’ensemble de la liste, nous avons violé la loi et le Règlement, alors que le respect de ce Règlement devrait être le premier souci de la présidente. On peut lire à l’article 41, 4, du Règlement du Sénat : « Pour les nominations et présentations, le vote a lieu au scrutin secret conformément aux règles fixées à l’article 75 ». Et l’article 75 explique en détail les procédures. Il en ressort que dès qu’un membre le demande, il faut voter séparément pour chaque candidat.*

La désignation d’un assesseur néerlandophone va totalement à l’encontre des règles légales et du Règlement et peut donc poser problème à l’avenir. Je demande donc que pour la désignation d’un conseiller d’État francophone, nous procédions correctement et votions séparément pour chaque candidat.

Mme la présidente. – Nous procédons dès lors successivement par scrutin distinct, au vote pour la présentation d’un premier, deuxième et troisième candidat à la fonction vacante de conseiller d’État francophone.

Le curriculum vitae des candidats qui seront désignés seront

zullen aan de beslissing van de Senaat worden gehecht.

U ontvangt voor elke kandidaat afzonderlijk omslagen met de nodige stemformulieren.

De heer Jean-Paul Wahl (MR). – *Wie is de eerste kandidaat die door de commissie wordt voorgesteld?*

De voorzitter. – *Dat is de heer Frédéric Gosselin.*

Wij stemmen over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van Franstalig staatsraad. U kunt hiervoor gebruik maken van het gele stembiljet.

De stemming is geopend.

Het lot wijst mevrouw Lambelin en mevrouw Ryckmans aan om de functie van stemopnemers te vervullen.

De stemmingen beginnen met de naam van de heer Miesen.

(Tot de geheime stemming wordt overgegaan.)

De voorzitter. – De stemming is gesloten.

We wachten enkele ogenblikken tot de stemopnemers de stemmen hebben geteld.

De heer Alain Destexhe (MR). – *Wordt er bespaard op de verwarming in het halfroond? Sommige collega's hebben het koud. Kan de verwarming iets hoger worden gezet?*

De voorzitter. – *Mijnheer Destexhe, sommige collega's hebben daar tijdens de vergadering van het Bureau al op gewezen.*

De boodschap aan de diensten is duidelijk: de vergaderzaal moet worden verwarmd – ook al heeft de heer Anciaux zijn best gedaan om de temperatuur te doen stijgen –, de bureaus moeten worden verwarmd en schoongemaakt, de vuilnisbakken moeten worden leeggemaakt en er moeten visitekaartjes worden gedrukt.

Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor een ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van Franstalig staatsraad:

Aantal stemmenden: 44.

Blanco of ongeldige stembriefjes: nul.

Geldige stemmen: 44.

Volstreekte meerderheid: 23.

De heer Gosselin behaalt 44 stemmen.

Bijgevolg wordt de heer Gosselin, die de volstreekte meerderheid der stemmen behaald heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

We gaan nu stemmen over de voordracht van de tweede kandidaat, mevrouw Vogel.

Ik herinner u eraan dat u niet geldig meer kunt stemmen voor de heer Gosselin, die uitgeroepen werd tot eerste kandidaat.

annexés à la décision qui sera prise par le Sénat.

Pour chaque candidat vous recevez enveloppes distinctes contenant les bulletins de vote requis.

M. Jean-Paul Wahl (MR). – *Quel est le premier candidat tel que proposé par la commission ?*

Mme la présidente. – *Il s'agit de M. Frédéric Gosselin.*

Nous procédons au scrutin pour la présentation du premier candidat à la fonction de conseiller d'état francophone. Vous pouvez vous servir du bulletin de vote jaune.

Le scrutin est ouvert.

Le sort désigne Mme Lambelin et Mme Ryckmans pour remplir la fonction de scrutateurs.

Les votes commencent par le nom de M. Miesen.

(Il est procédé au scrutin.)

Mme la présidente. – Le scrutin est clos.

Nous attendons quelques instants que les scrutateurs fassent le dépouillement.

M. Alain Destexhe (MR). – *Pendant le dépouillement, puis-je vous demander si l'on fait des économies sur le chauffage de l'hémicycle ? En effet, certains collègues se plaignent du froid. Ne pourrait-on augmenter quelque peu le chauffage ? J'espère, chers collègues, que vous prendrez en considération l'importance de mon intervention !*

Mme la présidente. – *Monsieur Destexhe, je voudrais vous dire que certains de nos collègues se sont déjà montrés attentifs à cette question lors de la réunion du Bureau.*

Le message pour les services est clair : il faut chauffer l'hémicycle pour les séances – même si M. Anciaux a fait de son mieux pour chauffer l'atmosphère –, chauffer les bureaux, vider les poubelles, nettoyer les bureaux et imprimer des cartes de visite.

Résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à une fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à la fonction de conseiller d'État francophone :

Nombre de votants : 44.

Bulletins blancs ou nuls : zéro.

Votes valables : 44.

Majorité absolue : 23.

M. Gosselin obtient 44 suffrages.

En conséquence, M Gosselin, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Nous allons procéder maintenant à la présentation du deuxième candidat, Mme Vogel.

Je vous rappelle que vous ne pouvez plus voter valablement pour M Gosselin proclamé premier candidat.

De stemmingen beginnen met de naam van de heer Miesen.

(Tot de geheime stemming wordt overgegaan.)

De voorzitter. – De stemming is gesloten.

We wachten enkele ogenblikken tot de stemopnemers de stemmen hebben geteld.

Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor een ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor het ambt van Franstalig staatsraad:

Aantal stemmenden: 43.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 0.

Geldige stemmen: 43.

Volstreekte meerderheid: 22.

Mevrouw Wanda Vogel behaalt 43 stemmen.

Bijgevolg wordt Mevrouw Wanda Vogel, die de volstreekte meerderheid der stemmen behaald heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

We gaan nu stemmen over de voordracht van de derde kandidaat, de heer Born.

Ik herinner u eraan dat u niet geldig meer kunt stemmen voor de heer Gosselin, die tot eerste kandidaat werd uitgeroepen, en voor mevrouw Vogel, die tot tweede kandidaat werd uitgeroepen.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *We hadden tijd kunnen winnen omdat we hadden beslist om het advies van de Raad van State te volgen. Aangezien een lid van onze assemblee echter meent dat een naamstemming moet worden gehouden voor het ambt van assessor, moeten we stemmen, teneinde elk probleem te vermijden.*

De voorzitter. – Het is natuurlijk mogelijk dat ik mij vergis, maar volgens mij staat er in het Reglement dat de voorgedragen kandidaat zonder verdere formaliteiten verkozen dan wel voorgedragen kan worden verklaard, indien geen enkele senator de stemming vraagt. Wanneer een lid de stemming vraagt, moet er wel degelijk worden gestemd.

Om alle mogelijke problemen te vermijden en de regelmatigheid van de procedure te verzekeren, stel ik voor dat wij overgaan tot de stemming over de voordracht van de derde kandidaat en dat wij daarna terugkeren naar het vorige punt van de agenda.

(Instemming)

De voorzitter. – De stemmingen beginnen met de naam van mevrouw Lieten.

De stemming is geopend.

(Tot de geheime stemming wordt overgegaan.)

De voorzitter. – De stemming is gesloten.

We wachten enkele ogenblikken tot de stemopnemers de stemmen hebben geteld.

Les votes commencent par le nom de M. Miesen.

(Il est procédé au scrutin.)

Mme la présidente. – Le scrutin est clos.

Nous attendons quelques instants que les scrutateurs fassent le dépouillement.

Résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à une fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à la fonction de conseiller d'État francophone :

Nombre de votants : 43.

Bulletins blancs ou nuls : 0.

Votes valables : 43.

Majorité absolue : 22.

Mme Wanda Vogel obtient 43 suffrages.

En conséquence, Mme Wanda Vogel, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamée deuxième candidate.

Nous allons procéder maintenant à la présentation du troisième candidat, M. Born.

Vous ne pouvez plus émettre de vote pour M. Gosselin, qui est proclamé premier candidat, ni pour Mme Vogel qui est proclamé deuxième candidate.

M. Philippe Mahoux (PS). – Nous aurions pu gagner du temps, puisque nous décidons de suivre l'avis du Conseil d'État. Mais comme un membre de notre Assemblée considère qu'il fallait procéder à un scrutin nominatif pour la fonction d'assesseur, j'estime indiqué de le faire, afin d'éviter tout problème.

Mme la présidente. – Si je ne me trompe, le règlement prévoit que le candidat présenté soit proclamé élu ou présenté sans autres formalités si aucun sénateur ne réclame le vote. Quand un membre demande le vote, nous devons procéder au vote.

Pour éviter des problèmes éventuels et garantir la régularité de la procédure, je propose que nous passions au scrutin sur la présentation du troisième candidat et qu'à l'issue de ce scrutin, nous revenions au point précédent de l'ordre du jour.

(Assentiment)

Mme la présidente. – Les votes commencent par le nom de Mme Lieten.

Le scrutin est ouvert.

(Il est procédé au scrutin.)

Mme la présidente. – Le scrutin est clos.

Nous attendons quelques instants que les scrutateurs procèdent au dépouillement.

Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de derde kandidaat voor het ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de derde kandidaat voor het ambt van Franstalig staatsraad bij de Raad van State:

Aantal stemmenden: 44

Blanco of ongeldige stembriefjes: 0

Geldige stemmen: 44

Volstreckte meerderheid: 23

De heer Born behaalt 44 stemmen.

Bijgevolg wordt de heer Born, die de volstreckte meerderheid der stemmen behaald heeft, tot derde kandidaat uitgeroepen.

Voordracht van kandidaten voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State

De voorzitter. – Zoals de heer Mahoux heeft voorgesteld, stemmen wij nu over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de afdeling wetgeving van de Raad van State, de heer Peeters. U kunt hiervoor gebruik maken van het gele stembiljet.

De stemmingen beginnen met de naam van mevrouw De Bue. *(Tot de geheime stemming wordt overgegaan.)*

De voorzitter. – De stemming is gesloten.

Het lot wijst de heer Van Malderen en mevrouw Van dermeersch aan om de functie van stemopnemers te vervullen.

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – Ik wens geen deel uit te maken van het politieke circus waarbij mensen bij het gerecht worden benoemd op politieke basis.

De voorzitter. – Dan laten we het lot een andere, tweede stemopnemer aanwijzen. Dat wordt mevrouw Maes.

We wachten enkele ogenblikken tot de stemopnemers de stemmen hebben geteld.

Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de afdeling wetgeving van de Raad van State:

Aantal stemmenden: 42.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 0.

Geldige stemmen: 42.

Volstreckte meerderheid: 22.

De heer Peeters behaalt 41 stemmen.

De heer De Jonckheere behaalt 1 stem.

Résultat du scrutin pour la présentation du troisième candidat à une fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation du troisième candidat à la fonction de conseiller d'État francophone au Conseil d'État :

Nombre de votants : 44

Bulletins blancs ou nuls : 0

Votes valables : 44

Majorité absolue : 23

M Born obtient 44 suffrages.

En conséquence, M Born, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé troisième candidat.

Présentation de candidats à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Comme M Mahoux l'a proposé, nous allons procéder au scrutin pour la présentation du premier candidat à la fonction d'assesseur auprès de la section de législation du Conseil d'État, M. Peeters. Vous pouvez vous servir du bulletin de vote jaune.

Les votes commencent par le nom de Mme De Bue.

(Il est procédé au scrutin.)

Mme la présidente. – Le scrutin est clos.

Le sort désigne M. Van Malderen et Mme Van dermeersch pour remplir la fonction de scrutateurs.

Mme Anke Van dermeersch (VB). – *Je ne souhaite pas prendre part à ce cirque politique qui veut que des membres de la justice soient désignés sur une base politique.*

Mme la présidente. – Dans ce cas, nous nous en remettons au sort pour désigner u second scrutateur. Il s'agit de Mme Maes.

Nous attendons quelques instants que les scrutateurs procèdent au dépouillement.

Résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à la fonction d'assesseur néerlandophone auprès de la section de législation du Conseil d'État :

Nombre de votants : 42.

Bulletins blancs ou nuls : 0.

Votes valables : 42.

Majorité absolue : 22.

M. Peeters obtient 41 suffrages.

M. De Jonckheere obtient 1 suffrage.

Bijgevolg wordt de heer Peeters, die de volstrekte meerderheid der stemmen behaald heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

Wij stemmen over de voordracht van de tweede kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de afdeling wetgeving van de Raad van State.

De stemmingen beginnen met de naam van mevrouw De Bue.
(Tot de geheime stemming wordt overgegaan.)

Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de afdeling wetgeving van de Raad van State:

Aantal stemmenden: 43.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 0.

Geldige stemmen: 43.

Volstrekte meerderheid: 22.

De heer Maus behaalt 43 stemmen.

Bijgevolg wordt de heer Maus, die de volstrekte meerderheid der stemmen behaald heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

Aangezien de heer De Jonckheere de enige overblijvende kandidaat is voor het ambt van Nederlandstalig assessor bij de afdeling wetgeving van de Raad van State, verklaar ik hem overeenkomstig artikel 75 van het Reglement van Senaat uitgeroepen tot derde kandidaat.

Voordracht van kandidaten voor het ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Aan de orde is de voordracht van een lijst met drie namen voor het vacante ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State.

Bij brief van 18 augustus 2014 heeft de eerste voorzitter van de Raad van State de lijst met drie namen meegedeeld die door de Raad voor dit vacante ambt wordt voorgedragen.

De voordracht van de Raad was niet eenparig. Bijgevolg kan de Senaat, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van de voordracht van de Raad, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede lijst met drie namen, die uitdrukkelijk wordt gemotiveerd, voordragen.

De lijst van de kandidaten werd rondgedeeld onder het nummer 6-32/1.

Alle senatoren hebben kennis kunnen nemen van het curriculum vitae van de kandidaten, die allen voldoen aan de wettelijke benoemingsvoorwaarden.

De commissie voor de Institutionele Aangelegenheden heeft de kandidaten gehoord op 3 november jongstleden, alle senatoren waren uitgenodigd om de hoorzitting bij te wonen.

En conséquence, M. Peeters, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Nous procédons au scrutin pour la présentation du deuxième candidat à la fonction d'assesseur auprès de la section de législation du Conseil d'État.

Les votes commencent par le nom de Mme De Bue.
(Il est procédé au scrutin.)

Résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à une fonction d'assesseur néerlandophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à la fonction d'assesseur néerlandophone auprès de la section de législation du Conseil d'État :

Nombre de votants : 43.

Bulletins blancs ou nuls : 0.

Votes valables : 43.

Majorité absolue : 22.

M. Maus obtient 43 suffrages.

En conséquence, M. Maus, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé deuxième candidat.

M. De Jonckheere étant le seul candidat restant à la fonction d'assesseur néerlandophone à la section de législation du Conseil d'État, je le proclame troisième candidat conformément à l'article 75 du Règlement du Sénat.

Présentation de candidats à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – L'ordre du jour appelle la présentation d'une liste de trois noms pour la fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État.

Par lettre du 18 août 2014, le premier président du Conseil d'État a communiqué au Sénat la liste de trois noms, présentée par le Conseil pour la fonction vacante.

La présentation du Conseil d'État n'était pas unanime. Par conséquent, le Sénat peut, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de la présentation du Conseil, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une deuxième liste de trois noms qui fait l'objet d'une motivation formelle.

La liste des candidats a été distribuée sous le numéro 6-32/1.

Tous les sénateurs ont pu prendre connaissance du curriculum vitae des candidats, qui remplissent tous les conditions légales de nomination.

La commission des Affaires institutionnelles a entendu les candidats le 3 novembre dernier, tous les sénateurs ont été invités à assister à cette audition.

La Commission a ensuite procédé, en comité secret, à une

De commissie is vervolgens, met gesloten deuren, overgegaan tot een vergelijking van hun titels en verdiensten.

De rapporteurs zijn de heer Vanlouwe en mevrouw Thibaut. Het woord is aan de heer Vanlouwe.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – De commissie voor de Institutionele Aangelegenheden is op 3 november bijeengekomen om zich te buigen over de voordracht van kandidaten voor een ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State.

De voordracht voor het eerste vacante Nederlandstalige ambt werd overgezonden aan de Kamer van volksvertegenwoordigers; de Senaat is bevoegd voor de voordracht voor het tweede vacante ambt in het Nederlandstalig kader.

Op 9 oktober 2014 heeft het Bureau van de Senaat voorgesteld de kandidaten voor het tweede vacante ambt te horen in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.

Bij brief van 23 oktober 2014 heeft de voorzitter van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden de twaalf kandidaten dan ook uitgenodigd om te worden gehoord op 3 november 2014.

Vijf kandidaten hebben zich verontschuldigd.

Op 3 november 2014 heeft de commissie de volgende zeven kandidaten gehoord:

- mevrouw Patricia De Somere;
- de heer Luc Vermeire;
- mevrouw Ann Carette;
- mevrouw Joke Goris;
- de heer Brecht Steen;
- de heer Dries Van Eeckhoutte;
- de heer Gert Van Haegenborgh.

Overwegende:

- dat de curricula vitae meegedeeld werden aan de leden van de commissie;
- dat de commissie de kandidaten met gesloten deuren heeft gehoord;
- dat alle senatoren de kans hebben gehad daarbij aanwezig te zijn;
- dat de commissie na de kandidaten te hebben gehoord, een debat met gesloten deuren heeft gehouden en dat zij de respectieve aanspraken en verdiensten van de kandidaten heeft vergeleken en afgewogen;

stelt de commissie voor om de voordracht van de Raad van State te bevestigen en de motivering van de Raad over te nemen wat betreft de lijst van drie kandidaten:

- eerste candidate: mevrouw Patricia De Somere, eerste auditeur bij de Raad van State;
- tweede kandidaat: de heer Luc Vermeire, eerste auditeur bij de Raad van State;
- derde candidate: mevrouw Ann Carette, deeltijds docent

comparaison de leurs titres et mérites.

Les rapporteurs sont M. Vanlouwe et Mme Thibaut. Je donne la parole à M. Vanlouwe.

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *La commission des Affaires institutionnelles s'est réunie le 3 novembre pour se pencher sur la présentation de candidats à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État.*

La présentation pour la première fonction vacante néerlandophone a été transmise à la Chambre des représentants ; le Sénat est compétent pour la présentation de la deuxième fonction vacante dans le cadre néerlandophone.

Le 9 octobre 2014, le Bureau du Sénat a proposé d'entendre en commission des Affaires institutionnelles les candidats à la deuxième fonction vacante.

À cette fin, la présidente de la commission des Affaires institutionnelles a invité, par courrier du 23 octobre 2014, les douze candidats à une audition le 3 novembre 2014.

Cinq candidats ont demandé d'excuser leur absence.

Le 3 novembre 2014, la commission a entendu les sept candidats suivants :

- *Mme Patricia De Somere ;*
- *M. Luc Vermeire ;*
- *Mme Ann Carette ;*
- *Mme Joke Goris ;*
- *M. Brecht Steen ;*
- *M. Dries Van Eeckhoutte ;*
- *M. Gert Van Haegenborgh.*

Considérant :

- *que les curriculum vitae ont été communiqués aux membres de la commission ;*
- *que les candidats ont été entendus par la commission à huis clos ;*
- *que tous les sénateurs ont été invités à assister à cette audition ;*
- *qu'après l'audition, la commission a tenu un débat à huis clos, au cours duquel ont été effectuées une comparaison et une mise en balance des titres et mérites des différents candidats,*

la commission propose de confirmer la présentation du Conseil d'État et de reprendre la motivation du Conseil en ce qui concerne la liste des trois candidats :

- *première candidate : Mme Patricia De Somere, premier auditeur au Conseil d'État ;*
- *deuxième candidat : M. Luc Vermeire, premier auditeur au Conseil d'État ;*
- *troisième candidate : Mme Ann Carette, chargée de cours à temps partiel à la faculté de droit de l'Université d'Anvers et directrice du service des affaires juridiques de la Vlaamse Milieumaatschappij.*

aan de faculteit rechten van de Universiteit Antwerpen en directeur van de dienst juridische zaken van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteurs voor het uitbrengen van een mondeling verslag in de plenaire vergadering.

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – Ik heb nog een opmerking over de vorige stemming. Volgens mij is de verkiezing van de derde kandidaat voor een ambt van Nederlandstalig assessor bij de Raad van State niet wettelijk. De kandidaten die de Senaat voordraagt, moeten bij geheime stemming en bij volstreekte meerderheid van stemmen worden verkozen. Dat wil zeggen dat de voorzitter de namen van de kandidaten niet zomaar mag afroepen.

Ik vraag bijgevolg de stemming over de Nederlandstalige staatsraad bij de Raad van State.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Moet een senator die de stemming vraagt niet deelnemen aan de stemming?

De voorzitter. – *Ik zal aan mevrouw Van dermeersch antwoorden: zijn er niet meer kandidaten dan te vervullen plaatsen, dan wordt de voorgedragen kandidaat of worden de voorgedragen kandidaten zonder verdere vormvoorschriften verkozen dan wel voorgedragen verklaard, indien geen enkele senator een stemming vraagt.*

U wilde daarnet geen stemming. Aangezien u er voor de volgende voordracht wel een hebt gevraagd, gaan we dus over tot de stemming.

Ik herhaal dat de eerste kandidaat voorgedragen door de Raad van State mevrouw Patricia De Somere is.

De stemmingen beginnen met de naam van mevrouw Lieten.

(Tot de geheime stemming wordt overgegaan.)

De voorzitter. – De stemming is gesloten.

We wachten enkele ogenblikken tot de stemopnemers de stemmen hebben geteld.

Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor een ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig staatsraad:

Aantal stemmenden: 43.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 0.

Geldige stemmen: 43.

Volstreekte meerderheid: 22.

Mevrouw De Somere behaalt 39 stemmen.

Mevrouw Carette behaalt 4 stemmen.

Bijgevolg wordt mevrouw De Somere, die de volstreekte meerderheid der stemmen behaald heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

Confiance a été faite aux rapporteurs pour un rapport oral en séance plénière.

Mme Anke Van dermeersch (VB). – *Une remarque encore sur le scrutin précédent : à mes yeux, la présentation du troisième candidat assesseur néerlandophone au Conseil d'État est illégale. Les candidats présentés par le Sénat doivent obtenir la majorité absolue lors d'un vote secret. Autrement dit, il ne suffit pas que la présidente donne leurs noms.*

Je demande par conséquent le vote pour la fonction de conseiller d'État néerlandophone.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Un sénateur qui demande le scrutin ne devrait-il pas y prendre part ?*

Mme la présidente. – Madame Van dermeersch, selon le Règlement, lorsque le nombre des candidats ne dépasse pas le nombre des places à pourvoir, le ou les candidats présentés sont proclamés élus, ou présentés, sans autre formalité si aucun sénateur ne demande un vote.

Vous n'aviez pas souhaité de vote tout à l'heure. Puisque vous le demandez pour la présentation suivante, nous allons donc y procéder.

Je rappelle que le premier candidat présenté par le Conseil d'État est Mme Patricia De Somere.

Les votes commencent par le nom de Mme Lieten.

(Il est procédé au scrutin.)

Mme la présidente. – Le scrutin est clos.

Nous attendons quelques instants que les scrutateurs procèdent au dépouillement.

Résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à la fonction de conseiller d'État néerlandophone :

Nombre de votants : 43.

Bulletins blancs ou nuls : 0.

Votes valables : 43.

Majorité absolue : 22.

Mme De Somere obtient 39 suffrages.

Mme Carette obtient 4 suffrages.

En conséquence, Mme De Somere, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

We gaan nu stemmen over de voordracht van de tweede kandidaat.

Ik herinner u eraan dat u niet geldig meer kunt stemmen voor mevrouw De Somere, die tot eerste kandidaat werd uitgeroepen.

De stemmingen beginnen met de naam van mevrouw Lieten.

(Tot de geheime stemming wordt overgegaan.)

De voorzitter. – De stemming is gesloten.

We wachten enkele ogenblikken tot de stemopnemers de stemmen hebben geteld.

Het lot wijst de heren Becaus en Van Rompuy aan om de functie van stemopnemers te vervullen.

Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor een ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de tweede kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig staatsraad:

Aantal stemmenden: 43.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 0.

Geldige stemmen: 43.

Volstreekte meerderheid: 22.

– de heer Luc Vermeire behaalt 39 stemmen.

– mevrouw Ann Carette behaalt 4 stemmen.

Bijgevolg wordt de heer Luc Vermeire, die de volstreekte meerderheid der stemmen behaald heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

We gaan nu stemmen over de voordracht van de derde kandidaat.

De stemmingen beginnen met de naam van mevrouw Lieten.

(Tot de geheime stemming wordt overgegaan.)

Uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de derde kandidaat voor een ambt van Nederlandstalig staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de voordracht van de derde kandidaat voor het ambt van Nederlandstalig staatsraad:

Aantal stemmenden: 43

Blanco of ongeldige stembriefjes: 0

Geldige stemmen: 43

Volstreekte meerderheid: 22

Mevrouw Carette behaalt 43 stemmen.

Bijgevolg wordt mevrouw Carette, die de volstreekte meerderheid der stemmen behaald heeft, tot derde kandidaat uitgeroepen.

Nous allons procéder maintenant à la présentation du deuxième candidat.

Je vous rappelle que vous ne pouvez plus voter valablement pour Mme De Somere proclamé première candidate.

Les votes commencent par le nom de Mme Lieten.

(Il est procédé au scrutin.)

Mme la présidente. – Le scrutin est clos.

Nous attendons quelques instants que les scrutateurs procèdent au dépouillement.

Le sort désigne MM. Becaus et Van Rompuy pour remplir la fonction de scrutateurs.

Résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation du deuxième candidat à la fonction de conseiller d'État néerlandophone :

Nombre de votants : 43.

Bulletins blancs ou nuls : 0.

Votes valables : 43.

Majorité absolue : 22.

– M. Luc Vermeire, obtient 39 suffrages.

– Mme Ann Carette obtient 4 suffrages.

En conséquence, M. Luc Vermeire, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé deuxième candidat.

Nous allons procéder maintenant à la présentation du troisième candidat.

Les votes commencent par le nom de Mme Lieten.

(Il est procédé au scrutin.)

Résultat du scrutin pour la présentation du troisième candidat à une fonction de conseiller d'État néerlandophone au Conseil d'État

Mme la présidente. – Voici le résultat du scrutin pour la présentation du troisième candidat à la fonction de conseiller d'État néerlandophone :

Nombre de votants : 43

Bulletins blancs ou nuls : 0

Votes valables : 43

Majorité absolue : 22

Mme Carette obtient 43 suffrages.

En conséquence, Mme Carette, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamée troisième candidate.

Stemmingen

(De naamlijsten worden in de bijlage opgenomen.)

Stemming over het verzoek tot het opstellen van een informatieverlag

De heer Philippe Mahoux (PS). – *We zijn het volledig eens met de inhoud van het voorstel, namelijk de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. De stemming heeft echter tot gevolg dat de kwestie door een vaste commissie zal worden behandeld, wat betekent dat het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen wordt afgeschaft. In tegenstelling tot de meerderheidsfracties zijn we daar resoluut tegen gekant. Om die reden zal onze fractie zich onthouden.*

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA). – Wij hebben gewoon verdedigd dat de taken van het adviescomité zullen worden uitgeoefend door een van de vaste commissies. We schuiven dit informatieverlag naar voren precies om het belang van de vrouwenrechten te benadrukken. We willen vandaag van start gaan zodat de commissie zich over de inhoud kan uitspreken. Het verslag zal een eerste informatieverlag vormen waarover we ons met zijn allen kunnen buigen, niet in een afzonderlijk comité, maar in een vaste commissie.

De voorzitter. – Wij gaan over tot de stemming.

Stemming 1

Aanwezig: 44
Voor: 35
Tegen: 0
Onthoudingen: 9

Nederlandse taalgroep

Aanwezig: 22
Voor: 22
Tegen: 0
Onthoudingen: 0

Franse taalgroep

Aanwezig: 22
Voor: 13
Tegen: 0
Onthoudingen: 9

- **Het voorstel heeft de meerderheid van de uitgebrachte stemmen behaald.**
- **Het voorstel heeft minstens één derde van de uitgebrachte stemmen behaald in elke taalgroep.**
- **Het voorstel is aangenomen.**

Regeling van de werkzaamheden

De voorzitter. – Het verzoek wordt naar het Bureau gestuurd. Ik stel voor dat het Bureau onmiddellijk bijeenkomt, zodat we het dossier op 17 november meteen naar de ad-hoccommissie kunnen verzenden.

De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

Votes

(Les listes nominatives figurent en annexe.)

Vote sur la demande d'établissement d'un rapport d'information

M. Philippe Mahoux (PS). – Je souhaiterais justifier mon vote. Nous sommes tout à fait d'accord sur le fond de la proposition, c'est-à-dire le thème de l'égalité hommes-femmes. Cependant, le vote implique que cette question sera traitée par une commission permanente, ce qui implique la suppression du Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes. Contrairement aux groupes de la majorité, nous y sommes absolument opposés. Telles sont les raisons pour lesquelles notre groupe s'abstiendra.

Mme Annick De Ridder (N-VA). – *Nous avons simplement soutenu la reprise des missions du Comité d'avis par une des commissions permanentes. C'est précisément pour souligner l'importance des droits de la femme que nous appuyons prioritairement ce rapport d'information. Nous voulons le lancer aujourd'hui, de sorte que la commission puisse se prononcer sur le fond. Il s'agira d'un premier rapport d'information sur lequel nous nous pencherons, non au sein d'un comité spécial, mais dans une commission permanente.*

Mme la présidente. – Nous passons au vote.

Vote n° 1

Présents : 44
Pour : 35
Contre : 0
Abstentions : 9

Groupe linguistique néerlandais

Présents : 22
Pour : 22
Contre : 0
Abstentions : 0

Groupe linguistique français

Présents : 22
Pour : 13
Contre : 0
Abstentions : 9

- **La proposition a obtenu la majorité des suffrages exprimés.**
- **La proposition a obtenu au moins un tiers des suffrages dans chaque groupe linguistique.**
- **La proposition est adoptée.**

Ordre des travaux

Mme la présidente. – La proposition est envoyée au Bureau, je vous propose de réunir le Bureau immédiatement de manière à ce que nous puissions la transmettre à la commission ad hoc dès le 17 novembre prochain.

L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épuisé.

De volgende vergadering vindt plaats op vrijdag 5 december.

(De vergadering wordt gesloten om 13.12 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw de Bethune en de heer Peumans, in het buitenland, de dames De Sutter, Meuleman en Taelman, de heren De Gucht, Desquesnes, D'haeseleer en Vereeck, wegens andere plichten.

– **Voor kennisgeving aangenomen.**

La prochaine séance aura lieu le vendredi 5 décembre.

(La séance est levée à 13 h 12.)

Excusés

Mme de Bethune et M Peumans, à l'étranger, Mmes De Sutter, Meuleman et Taelman, MM. De Gucht, Desquesnes, D'haeseleer et Vereeck, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– **Pris pour information.**

Bijlage

Annexe

Naamstemmingen

Stemming 1

Nederlandse taalgroep

Aanwezig: 22
 Voor: 22
 Tegen: 0
 Onthoudingen: 0

Voor

Bert Anciaux, Jan Becaus, Karin Brouwers, Ann Brussee, Cathy Coudyser, Rik Daems, Annick De Ridder, Cindy Franssen, Brigitte Grouwels, Andries Gryffroy, Ingrid Lieten, Lieve Maes, Steven Vanackere, Wouter Van Besien, Wilfried Vandaele, Pol Van Den Driessche, Anke Van dermeersch, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Peter Van Rompuy.

Franse taalgroep

Aanwezig: 22
 Voor: 13
 Tegen: 0
 Onthoudingen: 9

Voor

Anne Barzin, Christophe Bastin, Jacques Brotchi, Valérie De Bue, Christine Defraigne, Alain Destexhe, Olivier Destrebecq, Yves Evrard, Philippe Henry, Bertin Mampaka Mankamba, Hélène Ryckmans, Jean-Paul Wahl, Véronique Waroux.

Onthoudingen

Nadia El Yousfi, Latifa Gahouchi, Véronique Jamouille, Anne Lambelin, Philippe Mahoux, Christie Morreale, Patrick Prévot, Cécile Thibaut, Olga Zrihen.

Duitstalige gemeenschapssenator

Absent

Indiening van voorstellen

De volgende voorstellen werden ingediend:

Voorstellen tot herziening van de Grondwet

Herziening van artikel 23 van de Grondwet (Verklaring van de wetgevende macht, zie “Belgisch Staatsblad” nr. 127, tweede uitgave van 28 april 2014).
 Voorstel tot herziening van artikel 23 van de Grondwet, teneinde het aan te vullen met een bijkomend grondrecht, namelijk het recht op toegang tot het internet (van mevrouw Martine Taelman en de heer Jean-Jacques De Gucht; Stuk **6-7/1**).

Herziening van artikel 23 van de Grondwet, om een lid toe te voegen betreffende het recht van de burger op een universele dienstverlening inzake post, communicatie en mobiliteit (Verklaring van de wetgevende macht, zie “Belgisch Staatsblad” nr. 127, Ed. 2, van 28 april 2014).
 Herziening van artikel 23, derde lid, van de Grondwet, teneinde het aan te vullen met een 6°, ter vrijwaring van de vrijheid van handel en nijverheid (van mevrouw Martine Taelman; Stuk **6-8/1**).

Votes nominatifs

Vote n° 1

Groupe linguistique néerlandais

Présents : 22
 Pour : 22
 Contre : 0
 Abstentions : 0

Pour

Groupe linguistique français

Présents : 22
 Pour : 13
 Contre : 0
 Abstentions : 9

Pour

Abstentions

Sénateur de communauté germanophone

Afwezig

Dépôt de propositions

Les propositions ci-après ont été déposées :

Propositions de révision de la Constitution

Révision de l'article 23 de la Constitution (Déclaration du pouvoir législatif, voir le « Moniteur belge » n° 127, deuxième édition, du 28 avril 2014).
 Proposition de révision de l'article 23 de la Constitution, en vue de le compléter par un droit fondamental supplémentaire, à savoir le droit d'accéder à l'Internet (de Mme Martine Taelman et M. Jean-Jacques De Gucht ; Doc. **6-7/1**).

Révision de l'article 23 de la Constitution, en vue d'y ajouter un alinéa concernant le droit du citoyen à un service universel en matière de poste, de communication et de mobilité (Déclaration du pouvoir législatif, voir le « Moniteur belge » n° 127, Éd. 2, du 28 avril 2014).
 Révision de l'article 23, de la Constitution, en vue de le compléter par un 6° garantissant la liberté de commerce et d'industrie (de Mme Martine Taelman ; Doc. **6-8/1**).

Herziening van artikel 111 van de Grondwet (Verklaring van de wetgevende macht, zie “Belgisch Staatsblad” nr. 127, Ed. 2, van 28 april 2014).

Voorstel tot herziening van artikel 111 van de Grondwet, om het op te heffen (van mevrouw Martine Taelman en de heer Jean-Jacques De Gucht; Stuk **6-9/1**).

Herziening van artikel 23 van de Grondwet, om een lid toe te voegen betreffende het recht van de burger op een universele dienstverlening inzake post, communicatie en mobiliteit (Verklaring van de wetgevende macht, zie “Belgisch Staatsblad” nr. 127, Ed. van 28 april 2014).

Voorstel tot herziening van artikel 23 van de Grondwet, teneinde een punt 7 toe te voegen dat het recht op toegang tot het internet als een nieuw grondrecht invoert (van de dames Olga Zrihen en Véronique Jamoulle; Stuk **6-43/1**).

In overweging genomen voorstellen

Wetsvoorstellen

Voorstel van bijzondere wet

Artikel 77 van de Grondwet

Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 49, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (van mevrouw Martine Taelman; Stuk **6-11/1**).

– **Commissie voor de Institutionele Aangelegenheden**

Voorstellen van resolutie

Voorstel van resolutie teneinde het probleem van de staatloosheid en de bescherming van de staatlozen op te lossen (van de heren Philippe Mahoux en Patrick Prévot; Stuk **6-40/1**).

– **Commissie voor de Institutionele Aangelegenheden**

Voorstel van resolutie betreffende de mogelijkheid van Israëliëse entiteiten in de door Israël sinds juni 1967 bezette gebieden om in aanmerking te komen voor Belgische en Europese financiële steun (van de heer Philippe Mahoux c.s.; Stuk **6-41/1**).

– **Commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gewestbevoegdheden**

Voorstel van resolutie betreffende armoede bij vrouwen (van mevrouw Olga Zrihen c.s.; Stuk **6-42/1**).

– **Commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gemeenschapsbevoegdheden**

Voorstel tot herziening van het Reglement

Voorstel tot invoering van een artikel 6/1 in het reglement van de Senaat, wat het ontslag van een senator betreft (van mevrouw Martine Taelman; Stuk **6-10/1**).

– **Bureau**

Voorstel tot wijziging van artikel 19 van het reglement van de Senaat, wat de samenstelling van de commissies betreft (van de heer Steven Vanackere; Stuk 6-106/1).

– **Bureau**

Révision de l'article 111 de la Constitution (Déclaration du pouvoir législatif, voir le « Moniteur belge » n° 127, Éd. 2, du 28 avril 2014).

Proposition de révision de l'article 111 de la Constitution, en vue de l'abroger (de Mme Martine Taelman et M. Jean-Jacques De Gucht ; Doc. **6-9/1**).

Révision de l'article 23 de la Constitution en vue d'y ajouter un alinéa concernant le droit du citoyen à un service universel en matière de poste, de communication et de mobilité (Déclaration du pouvoir législatif, voir le « Moniteur belge » n° 127, Éd. 2 du 28 avril 2014).

Proposition de révision de l'article 23 de la Constitution en vue d'y ajouter un point 7 introduisant le droit à l'accès à l'outil Internet comme nouveau droit fondamental (de Mmes Olga Zrihen et Véronique Jamoulle ; Doc. **6-43/1**).

Propositions prises en considération

Propositions de loi

Proposition de loi spéciale

Article 77 de la Constitution

Proposition de loi spéciale modifiant l'article 49, §1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (de Mme Martine Taelman ; Doc. **6-11/1**).

– **Commission des Affaires institutionnelles**

Propositions de résolution

Proposition de résolution visant à résoudre le problème de l'apatridie et à protéger les apatrides (de MM. Philippe Mahoux et Patrick Prévot ; Doc. **6-40/1**).

– **Commission des Affaires institutionnelles**

Proposition de résolution relative à l'éligibilité au soutien financier belge et européen des entités israéliennes établies dans les territoires palestiniens occupés depuis juin 1967 (de M. Philippe Mahoux et consorts ; Doc. **6-41/1**).

– **Commission des Matières transversales – Compétences régionales**

Proposition de résolution relative aux femmes et la pauvreté (de Mme Olga Zrihen et consorts ; Doc. **6-42/1**).

– **Commission des Matières transversales – Compétences communautaires**

Proposition de révision du Règlement

Proposition visant à insérer un article 6/1 dans le règlement du Sénat, relatif à la démission d'un sénateur (de Mme Martine Taelman ; Doc. **6-10/1**).

– **Bureau**

Proposition de modification de l'article 19 du règlement du Sénat en ce qui concerne la composition des commissions (de M. Steven Vanackere ; Doc. 6-106/1).

– **Bureau**

Voorstel tot wijziging van de artikelen 19, 21, 25 en 66 van het reglement van de Senaat, om het systeem van de vaste plaatsvervangers op te heffen (van de heer Steven Vanackere; Stuk 6-107/1).

– **Bureau**

Voorstel tot wijziging van artikel 79 van het reglement van de Senaat, met betrekking tot het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen (van de heer Steven Vanackere; Stuk 6-108/1).

– **Bureau**

Samenstelling van commissies

Met toepassing van artikel 19-4 van het Reglement wordt de samenstelling van de commissies gewijzigd als volgt:

Commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gewestbevoegdheden:

- De heer Steven Vanackere vervangt mevrouw Karin Brouwers als effectief lid.
- Mevrouw Karin Brouwers vervangt de heer Steven Vanackere als plaatsvervangend lid.
- Mevrouw Miranda Van Eetvelde wordt plaatsvervangend lid.

Commissie voor de Institutionele Aangelegenheden:

- Mevrouw Cathy Coudyser wordt effectief lid.

Commissie voor de Transversale Aangelegenheden – Gemeenschapsbevoegdheden:

- Mevrouw Cathy Coudyser neemt ontslag als effectief lid.
- Mevrouw Miranda Van Eetvelde wordt effectief lid.

Grondwettelijk Hof – Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, geeft de griffier van het Grondwettelijk Hof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

- het arrest nr. 142/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake de prejudiciële vraag over de artikelen 8, 9, 16 en 17 van de wet van 10 november 2006 betreffende de openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening, gesteld door de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen (rolnummer 5232);
- het arrest nr. 143/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake het beroep tot vernietiging van de wet van 11 april 2012 tot wijziging van de wet van 10 november 2006 betreffende de openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening wat de toegelaten afwijkingen betreft, ingesteld door de bvba “Arpit” en anderen (rolnummer 5481);
- het arrest nr. 144/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake het beroep tot vernietiging van de artikelen 106 tot 110 van de programmawet van 27 december 2012 (wijzigingen van de wet van 7 januari 1998 betreffende de

Proposition de modification des articles 19, 21, 25 et 66 du règlement du Sénat visant à la suppression du système de la suppléance nominative (de M. Steven Vanackere ; Doc. 6-107/1).

– **Bureau**

Proposition de modification de l'article 79 du règlement du Sénat en ce qui concerne le comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes (de M. Steven Vanackere ; Doc. 6-108/1).

– **Bureau**

Composition de commissions

En application de l'article 19-4 du Règlement, la composition des commissions est modifiée comme suit :

Commission des Matières transversales – Compétences régionales :

- M. Steven Vanackere remplace Mme Karin Brouwers comme membre effectif.
- Mme Karin Brouwers remplace M. Steven Vanackere comme membre suppléant.
- Mme Miranda Van Eetvelde devient membre suppléant.

Commission des Affaires institutionnelles :

- Mme Cathy Coudyser devient membre effectif.

Commission des Matières transversales – Compétences communautaires :

- Mme Cathy Coudyser démissionne de son mandat de membre effectif.
- Mme Miranda Van Eetvelde devient membre effectif.

Cour constitutionnelle – Arrêts

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, le greffier de la Cour constitutionnelle notifie au président du Sénat :

- l'arrêt n° 142/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause la question préjudicielle concernant les articles 8, 9, 16 et 17 de la loi du 10 novembre 2006 relative aux heures d'ouverture dans le commerce, l'artisanat et les services, posée par le Tribunal de commerce d'Anvers (numéro du rôle 5232) ;
- l'arrêt n° 143/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause le recours en annulation de la loi du 11 avril 2012 modifiant la loi du 10 novembre 2006 relative aux heures d'ouverture dans le commerce, l'artisanat et les services en ce qui concerne les dérogations autorisées, introduit par la SPRL « Arpit » et autres (numéro du rôle 5481) ;
- l'arrêt n° 144/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause le recours en annulation des articles 106 à 110 de la loi-programme du 27 décembre 2012 (modifications de la loi du 7 janvier 1998 concernant la structure et les taux des

- structuur en de accijnstarieven op alcohol en alcoholhoudende dranken), ingesteld door de vzw “Belgische Federatie van Wijn en Gedistilleerd” (rolnummer 5616);
- het arrest nr. 145/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake de prejudiciële vragen betreffende artikel 318 van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Namen (rolnummers 5727 en 5805);
 - het arrest nr. 146/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 42 tot 46 van het Vlaamse decreet van 19 december 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999 (wijziging van de artikelen 35 en 36 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996), gesteld door het Hof van Beroep te Brussel (rolnummer 5731);
 - het arrest nr. 147/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake de prejudiciële vragen over de artikelen 3*bis* van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector en 23 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brussel (rolnummer 5734);
 - het arrest nr. 148/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake het beroep tot vernietiging van artikel 14, §1, van de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, ingesteld door Martine Dufond (rolnummer 5764);
 - het arrest nr. 149/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake de prejudiciële vraag over artikel 23, §3, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, gesteld door de Raad van State (rolnummer 5769);
 - het arrest nr. 150/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake de prejudiciële vraag over de artikelen 17, eerste lid, en 28, §1, eerste lid, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 januari 1999 betreffende de bevorderingsambten en de selectieambten, gesteld door de Raad van State (rolnummer 5771);
 - het arrest nr. 151/2014, uitgesproken op 9 oktober 2014 inzake het beroep tot vernietiging van de artikelen 3, 5 en 6 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 28 juni 2013 houdende diverse bepalingen inzake energie, ingesteld door de vzw “Federatie Belgische Biogasinstallaties” (rolnummer 5789);
 - het arrest nr. 152/2014, uitgesproken op 16 oktober 2014 inzake de prejudiciële vraag over artikel 39, §1, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brussel (rolnummer 5732);
 - het arrest nr. 153/2014, uitgesproken op 16 oktober 2014 inzake de prejudiciële vragen betreffende artikel 4, §7, van de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel en door de
- droits d'accise sur l'alcool et les boissons alcoolisées), introduit par l'ASBL « Fédération belge des Vins et Spiritueux » (numéro du rôle 5616) ;
- l'arrêt n° 145/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause les questions préjudicielles relatives à l'article 318 du Code civil, posées par le Tribunal de première instance de Namur (numéros du rôle 5727 et 5805) ;
 - l'arrêt n° 146/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause la question préjudicielle relative aux articles 42 à 46 du décret flamand du 19 décembre 1998 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1999 (modification des articles 35 et 36 du décret relatif à l'aménagement du territoire, coordonné le 22 octobre 1996), posée par la Cour d'appel de Bruxelles (numéro du rôle 5731) ;
 - l'arrêt n° 147/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause les questions préjudicielles relatives aux articles 3*bis* de la loi du 3 juillet 1967 sur la prévention ou la réparation des dommages résultant des accidents du travail, des accidents survenus sur le chemin du travail et des maladies professionnelles dans le secteur public et 23 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, posées par le Tribunal du travail de Bruxelles (numéro du rôle 5734) ;
 - l'arrêt n° 148/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause le recours en annulation de l'article 14, §1er, de la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs, introduit par Martine Dufond (numéro du rôle 5764) ;
 - l'arrêt n° 149/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause la question préjudicielle concernant l'article 23, §3, du décret de la Région flamande du 28 juin 1985 « relatif à l'autorisation anti-pollution », posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 5769) ;
 - l'arrêt n° 150/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause la question préjudicielle concernant les articles 17, alinéa 1er, et 28, §1er, alinéa 1er, du décret de la Communauté française du 4 janvier 1999 relatif aux fonctions de promotion et de sélection, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 5771) ;
 - l'arrêt n° 151/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause le recours en annulation des articles 3, 5 et 6 du décret de la Région flamande du 28 juin 2013 contenant diverses dispositions en matière d'énergie, introduit par l'ASBL « Federatie Belgische Biogasinstallaties » (numéro du rôle 5789) ;
 - l'arrêt n° 152/2014, rendu le 9 octobre 2014, en cause la question préjudicielle concernant l'article 39, §1er, de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, posée par le Tribunal du travail de Bruxelles (numéro du rôle 5732) ;
 - l'arrêt n° 153/2014, rendu le 16 octobre 2014, en cause les questions préjudicielles relatives à l'article 4, §7, de la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, posées par le Tribunal de première instance de Bruxelles et par le Tribunal de première instance de

Rechtbank van eerste aanleg te Nijvel (rolnummers 5735 en 5738).

- het arrest nr. 154/2014, uitgesproken op 23 oktober 2014 inzake de prejudiciële vragen over artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, gesteld door de Raad van State (rolnummer 5759);
 - het arrest nr. 155/2014, uitgesproken op 23 oktober 2014 inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 1, zesde lid, van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag, gesteld door het Arbeidshof te Brussel (rolnummer 5910);
 - het arrest nr. 156/2014, uitgesproken op 23 oktober 2014 inzake de prejudiciële vraag betreffende artikel 218, §2, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zoals van toepassing op de aanslagjaren 2008 en 2009, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Henegouwen, afdeling Bergen (rolnummer 5942);
 - het arrest nr. 157/2014, uitgesproken op 23 oktober 2014 inzake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, ingesteld door Hans Van de Cauter en anderen (rolnummer 5970).
- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Grondwettelijk Hof – Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, geeft de griffier van het Grondwettelijk Hof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

- de prejudiciële vragen over de artikelen 58, §1, 1°, en 60 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Henegouwen, afdeling Bergen (rolnummer 6039);
- de prejudiciële vraag betreffende artikel 330 van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Namen, afdeling Namen (rolnummer 6041);
- de prejudiciële vragen over de wet van 30 juli 1938 betreffende het gebruik der talen bij het leger en artikel 41 van de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut van de beroepsofficieren van de krijgsmacht, gesteld door de Raad van State (rolnummer 6042);
- de prejudiciële vragen over artikel 8 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie en artikel 59^{quater} van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gesteld door het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik (rolnummer 6043);
- de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 33 en 171 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zoals van toepassing op het aanslagjaar 1994, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Namen, afdeling Namen (rolnummer 6044);

Nivelles (numéros du rôle 5735 et 5738).

- l'arrêt n° 154/2014, rendu le 23 octobre 2014, en cause les questions préjudicielles concernant l'article 30 de la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations, posées par le Conseil d'État (numéro du rôle 5759) ;
 - l'arrêt n° 155/2014, rendu le 23 octobre 2014, en cause la question préjudicielle relative à l'article 1er, alinéa 6, de la loi du 20 juillet 1971 instituant des prestations familiales garanties, posée par la Cour du travail de Bruxelles (numéro du rôle 5910) ;
 - l'arrêt n° 156/2014, rendu le 23 octobre 2014, en cause la question préjudicielle relative à l'article 218, §2, du Code des impôts sur les revenus 1992, tel qu'il était applicable aux exercices d'imposition 2008 et 2009, posée par le Tribunal de première instance du Hainaut, division Mons (numéro du rôle 5942) ;
 - l'arrêt n° 157/2014, rendu le 23 octobre 2014, en cause le recours en annulation partielle de la loi spéciale du 6 janvier 2014 relative à la Sixième Réforme de l'État, introduit par Hans Van de Cauter et autres (numéro du rôle 5970).
- **Pris pour notification.**

Cour constitutionnelle – Questions préjudicielles

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, le greffier de la Cour constitutionnelle notifie au président du Sénat :

- les questions préjudicielles concernant les articles 58, §1er, 1°, et 60 de la loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur, posées par le Tribunal de première instance de Hainaut, division Mons (numéro du rôle 6039) ;
- la question préjudicielle relative à l'article 330 du Code civil, posée par le Tribunal de première instance de Namur, division Namur (numéro du rôle 6041) ;
- les questions préjudicielles concernant la loi du 30 juillet 1938 sur l'usage des langues à l'armée et l'article 41 de la loi du 1er mars 1958 relative au statut des officiers de carrière des forces armées, posées par le Conseil d'État (numéro du rôle 6042) ;
- les questions préjudicielles relatives à l'article 8 de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation et à l'article 59^{quater} de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, posées par la Cour du travail de Liège, division Liège (numéro du rôle 6043) ;
- la question préjudicielle relative aux articles 33 et 171 du Code des impôts sur les revenus 1992, tels qu'ils étaient applicables à l'exercice d'imposition 1994, posée par le Tribunal de première instance de Namur, division Namur (numéro du rôle 6044) ;

- de prejudiciële vraag betreffende artikel 488*bis*, i), tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, voor de opheffing ervan bij artikel 27 van de wet van 17 maart 2013, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Mechelen (rolnummer 6046);
 - de prejudiciële vragen over het decreet van het Waalse Gewest van 27 oktober 2011 betreffende steunverlening voor banencreatie via de bevordering van beroepsvergang naar het statuut van zelfstandige als hoofdactiviteit, gesteld door de Raad van State (rolnummer 6048);
 - de prejudiciële vraag betreffende artikel 171, 5°, b, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zoals van toepassing op het aanslagjaar 2008, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent (rolnummer 6054);
 - de prejudiciële vragen betreffende artikel 237/36 van het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Patrimonium en Energie, gesteld door de Politierechtbank Luxemburg, afdeling Aarlen (rolnummer 6057);
 - de prejudiciële vraag betreffende artikel 135, 8°, van het Wetboek der successierechten, zoals van toepassing in het Vlaamse Gewest vóór de vervanging ervan bij artikel 84 van het Vlaamse decreet van 23 december 2011, gesteld door het Hof van Beroep te Antwerpen (rolnummer 6060).
- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Grondwettelijk Hof – Beroepen

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, geeft de griffier van het Grondwettelijk Hof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

- het beroep tot vernietiging van de wet van 18 maart 2014 betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering, ingesteld door vzw “Liga voor Mensenrechten” en de vzw “Ligue des Droits de l’Homme” (rolnummer 6045);
- de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 23 mei 2013 tot regeling van de vereiste kwalificaties om ingrepen van niet-heelkundige esthetische geneeskunde en esthetische heelkunde uit te voeren (zoals gewijzigd door de artikelen 177 tot 186 van de wet van 10 april 2014 houdende diverse bepalingen inzake gezondheid), ingesteld door Lucas Vrambout en anderen en door de “Belgische Beroepsvereniging voor Dermatologie en Venerologie” en anderen (rolnummer 6047, toegevoegd aan 6037);
- het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van het Waalse Gewest van 13 maart 2014 tot wijziging van het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie en van diverse bepalingen betreffende het toezicht over de instellingen belast met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten, ingesteld door de

- la question préjudicielle relative à l’article 488*bis*, i), alinéa 2, du Code civil, avant son abrogation par l’article 27 de la loi du 17 mars 2013, posée par le Tribunal de première instance d’Anvers, division Malines (numéro du rôle 6046) ;
 - les questions préjudicielles concernant le décret de la Région wallonne du 27 octobre 2011 relatif au soutien à la création d’emploi en favorisant les transitions professionnelles vers le statut d’indépendant à titre principal, posées par le Conseil d’État (numéro du rôle 6048) ;
 - la question préjudicielle relative à l’article 171, 5°, b, du Code des impôts sur les revenus 1992, tel qu’il était applicable à l’exercice d’imposition 2008, posée par le Tribunal de première instance de Flandre orientale, division Gand (numéro du rôle 6054) ;
 - les questions préjudicielles relatives à l’article 237/36 du Code wallon de l’aménagement du territoire, de l’urbanisme, du patrimoine et de l’énergie, posées par le Tribunal de police du Luxembourg, division Arlon (numéro du rôle 6057) ;
 - la question préjudicielle relative à l’article 135, 8°, du Code des droits de succession, tel qu’il était applicable dans la Région flamande avant son remplacement par l’article 84 du décret flamand du 23 décembre 2011, posée par la Cour d’appel d’Anvers (numéro du rôle 6060).
- **Pris pour notification.**

Cour constitutionnelle – Recours

En application de l’article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, le greffier de la Cour constitutionnelle notifie au président du Sénat :

- le recours en annulation de la loi du 18 mars 2014 relative à la gestion de l’information policière et modifiant la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police, la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l’égard des traitements de données à caractère personnel et le Code d’instruction criminelle, introduit par l’ASBL « Liga voor Mensenrechten » et l’ASBL « Ligue des Droits de l’Homme » (numéro du rôle 6045) ;
- les recours en annulation partielle de la loi du 23 mai 2013 réglementant les qualifications requises pour poser des actes de médecine esthétique non chirurgicale et de chirurgie esthétique (telle que modifiée par les articles 177 à 186 de la loi du 10 avril 2014 portant des dispositions diverses en matière de santé), introduit par Lucas Vrambout et autres et par l’ « Union Professionnelle Belge de Dermatologie et Vénérologie » et autres (numéro du rôle 6047, joint au 6037) ;
- le recours en annulation partielle du décret de la Région wallonne du 13 mars 2014 modifiant le Code de la démocratie locale et de la décentralisation et diverses dispositions relatives à la tutelle sur les établissements chargés de la gestion du temporel des cultes reconnus, introduit par la Fabrique d’église de la Collégiale

Kerkfabriek van de Collegiale kerk Sainte-Gertrude te Nijvel en anderen (rolnummer 6051);

- het beroep tot vernietiging van de artikelen 2, 1° en 3°, 6, 11 en 13 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 28 februari 2014 tot wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, ingesteld door de nv “Rütgers Belgium” (rolnummer 6052);
 - het beroep tot vernietiging van de wet van 8 mei 2014 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde, ingesteld door Virginie Voronine (rolnummer 6053);
 - het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 11 februari 2014 houdende diverse maatregelen ter verbetering van de invordering van de vermogensstraffen en de gerechtskosten in strafzaken (I) en van de wet van 11 februari 2014 houdende diverse maatregelen ter verbetering van de invordering van de vermogensstraffen en de gerechtskosten in strafzaken (II), ingesteld door de Orde van Vlaamse balies en Dominique Matthys (rolnummer 6056).
- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Hof van Cassatie

Bij brief van 16 oktober 2014 heeft de procureur-generaal van het Hof van Cassatie, overeenkomstig artikel 11 van de wet van 25 april 2007 tot oprichting van het Parlementair Comité belast met de wetsevaluatie, aan de Senaat overgezonden, het jaarverslag 2014 van het Hof van Cassatie.

- **Verzonden naar het Parlementair Comité belast met de Wetsevaluatie.**

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven + Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

Bij brief van 24 oktober 2014 heeft de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, overeenkomstig artikel 1 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven aan de Senaat overgezonden:

- het advies over de “Federale actievoorstellen ter bevordering van carpooling in België” (CRB 2014-1820);
- het advies over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de vermalers en ontwerp van koninklijk besluit betreffende de producten die ontwikkeld zijn om via de leidingen te worden afgevoerd (CRB 2014-1825);
- het advies over het ontwerp van koninklijk besluit van 7 september 2012 tot vaststelling van de taal op het etiket en op het veiligheidsinformatieblad van stoffen en mengsels (CRB 2014-1840).

Sainte-Gertrude de Nivelles et autres (numéro du rôle 6051) ;

- le recours en annulation des articles 2, 1° et 3°, 6, 11 et 13 du décret de la Région flamande du 28 février 2014 modifiant le décret du 2 mars 1999 portant sur la politique et la gestion des ports maritimes, introduit par la SA « Rütgers Belgium » (numéro du rôle 6052) ;
 - le recours en annulation de la loi du 8 mai 2014 modifiant le Code civil en vue d’instaurer l’égalité de l’homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l’enfant et à l’adopté, introduit par Virginie Voronine (numéro du rôle 6053) ;
 - le recours en annulation partielle de la loi du 11 février 2014 portant des mesures diverses visant à améliorer le recouvrement des peines patrimoniales et des frais de justice en matière pénale (I) et de la loi du 11 février 2014 portant des mesures diverses visant à améliorer le recouvrement des peines patrimoniales et des frais de justice en matière pénale (II), introduit par l’ « Orde van Vlaamse balies » et Dominique Matthys (numéro du rôle 6056).
- **Pris pour notification.**

Cour de cassation

Par lettre du 16 octobre 2014, le procureur général de la Cour de cassation a transmis au Sénat, conformément à l’article 11 de la loi du 25 avril 2007 instaurant un Comité parlementaire chargé du suivi législatif, le rapport annuel 2014 de la Cour de cassation.

- **Envoi au Comité parlementaire chargé du suivi législatif.**

Conseil central de l’économie + Conseil fédéral du développement durable

Par lettre du 24 octobre 2014, le Conseil central de l’économie et le Conseil fédéral du développement durable ont transmis au Sénat, conformément à l’article premier de la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l’économie :

- l’avis sur la « Proposition d’actions fédérales visant à promouvoir le covoiturage en Belgique » (CCE 2014-1820) ;
- l’avis sur le projet d’arrêté royal relatif à des broyeurs et sur le projet d’arrêté royal relatif à des produits conçus pour être évacués dans les toilettes (CCE 2014-1825) ;
- l’avis concernant le projet d’arrêté royal du 7 septembre 2012 fixant la langue sur l’étiquette et sur la fiche de données de sécurité des substances et mélanges (CCE 2014-1840).

goedgekeurd tijdens zijn plenaire vergadering van
15 oktober 2014.

– **Ter griffie gedeponeed.**

approuvé lors de sa séance plénière du 15 octobre 2014.

– **Dépôt au greffe.**